

DRUŻYNA Tropicieli

Podręcznik • Klasa 1 • Część 4

Spis treści

B – moduł bezpieczeństwo i obrona

K – moduł kultura

F – moduł ekonomiczno-finansowy

I	Ja w kosmosie	4	14. Niespodzianki wiosny	38	
	1. Czy jesteśmy sami w kosmosie?	6	15. Ptaki wracają	40	
K	Wyliczanka, D. Wawitow, N. Usenko	6	K Kulki i szkiełka, J. Kulmowa	40	
	2. Mały konstruktor				
	(litery ś, Ś)	8			
	(zmiękczenia si, Si)	9			
	3. Galaktyczna niespodzianka	10			
	Tropieciele wiedzy	10			
	Gimnastyka oka i języka	11			
	4. Kosmiczny zawód	12			
K	Warto ich znać!	14			
	5. Lecimy w kosmos	16			
II	Zdrowe przedwiośnie	18	IV	Bezcenna woda	42
	6. W marcu jak w garncu	20		16. Po co komu woda?	44
K	Marcowa cebulka			Błękitna planeta, Z. Stanecka	44
	J. M. Chmielewska	20		Tropieciele wiedzy	46
	7. Nie daj się chorobie	22		Gimnastyka oka i języka	47
K	Żaba, J. Brzechwa	22		17. Czy śmy piją wodę?	
	8. U lekarza	24		(litery ć, Ć)	48
	9. Dbam o zdrowie	26		(zmiękczenia ci, Ci)	49
K	Paliwo, M. Strzałkowska	26		18. Szanujmy wodę	50
	Dziwna babcia			Kropla wody, Z. Stanecka	50
	R. Jędrzejewska-Wróbel	28		19. Woda dla zdrowia	52
	10. Dzień do dyspozycji nauczyciela		K	Historyjki Noni	52
				20. Dzień do dyspozycji nauczyciela	
III	Wiosna	30	V	Żywioły	54
	11. Nasz klasowy ogródek	32		21. Strach ma wielkie oczy	56
	12. Kazio i żrebak (litery ź, Ź)	34		Strach ma wielkie oczy	
	13. Małe i duże zwierzęta			R. Jędrzejewska-Wróbel	56
	(zmiękczenia zi, Zi)	35		(litery ż, Ż)	58
	Gimnastyka oka i języka	37		22. Uwaga! Pożar!	60
			B	23. Strażacy w akcji	62
				Praca strażaka, Z. Stanecka	62
				Gimnastyka oka i języka	63
			B	24. Groźna woda	64
				25. Do czego jest potrzebny wiatr?	66
			K	Dwa wiatry, J. Tuwim	66

VI Ekologiczne nawyki	68
26. Wiosenne porządki (dwuznaki rz, Rz)	70
27. Ekologiczne warzywa kucharza Grzegorza	72
28. Dbamy o drzewa Zagadki, J. M. Chmielewska	74
29. Nowe życie dzbanka (dwuznaki dz, Dz)	76
30. Segregujemy odpady Segregowanie odpadów Z. Stanecka Tropieciele wiedzy	78 78 79
VII Kolorowe święta	80
31. Niezwykłe jaja Tropieciele wiedzy Gimnastyka oka i języka	82 82 83
32. Przygotowania do świąt	84
K 33. <i>Wesołe jajko</i> (fragment książki <i>Nie tylko wrona chodzi zdziwiona</i>) ks. J. Twardowski	84
B 33. Święteczny stół	86
34. Śmigus-dyngus	88
K 34. Śmigus, W. Broniewski	88
35. Dzień do dyspozycji nauczyciela	
Muzyczne abecadło	90
Dźwięki sol i mi Instrumenty dęte	90 91
K Piórkiem, dźwiękiem i pędzelkiem	92
Poczytanki	93
Kosmoks, Z. Stanecka Błoto, Z. Stanecka	93 94

Wiosna, Z. Stanecka Woda, Z. Stanecka Spóźnienie, Z. Stanecka Gra w zielone, Z. Stanecka Niezwykła lekcja, Z. Stanecka	96 97 98 99 100
Matematyka	102
Liczby drugiej dziesiątki Porównywanie liczb drugiej dziesiątki Dodawanie liczb wewnątrz drugiej dziesiątki Dopełnianie liczb do 20 Dodawanie trzech składników Odejmowanie liczb typu: $18 - 5$, $18 - 8$, $18 - 10$ Odejmowanie liczb w zakresie 20 Dodawanie i odejmowanie liczb typu: $12 + 3$, $15 - 3$ Zadania tekstowe niestandardowe Litr F Tropieciele finansów Powtarzamy z Noni Dodawanie liczb typu: $9 + 5$ Dodawanie liczb typu: $8 + 6$ Dodawanie liczb typu: $7 + 8$ Dodawanie liczb typu: $6 + 7$ Odejmowanie liczb typu: $11 - 2$ Odejmowanie liczb typu: $12 - 4$ Odejmowanie liczb typu: $13 - 5$ Odejmowanie liczb typu: $14 - 5$ Utrwalanie dodawania i odejmowania w zakresie 20 F Tropieciele finansów Powtarzamy z Noni K Czas na lekturę	102 104 106 108 109 110 112 113 115 116 117 118 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 132

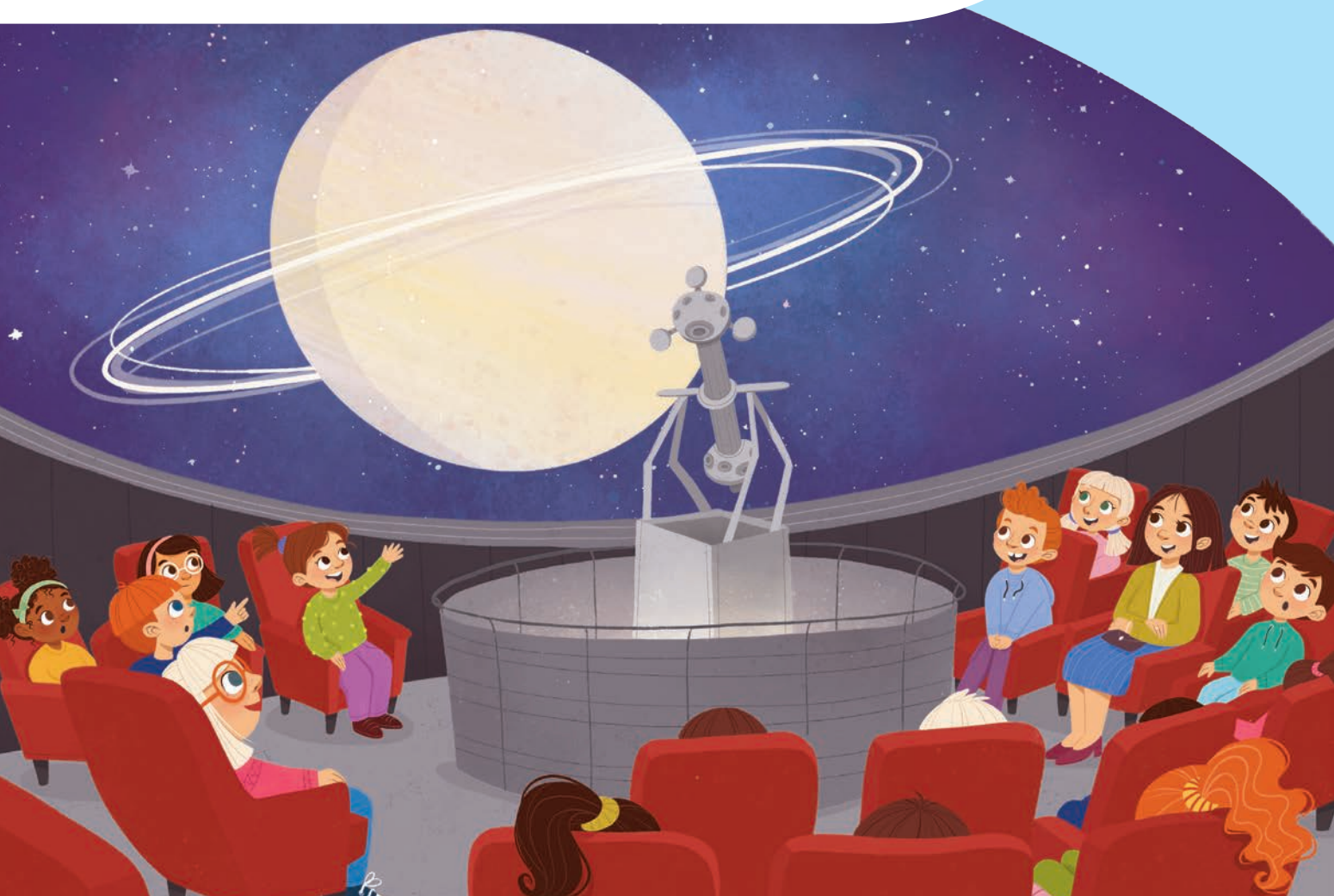
Ja w kosmosie

W tym tygodniu:

- nauczymy się wyliczanki na pamięć;
- dowiemy się, co się znajduje w kosmosie;
- porozmawiamy o ludziach, którzy badali i obserwowali niebo oraz tych, którzy polecieli w kosmos;
- poznamy dźwięki **sol** i **mi**;
- nauczymy się pisać litery: **ś, Ś, si, Si**;
- zapoznamy się z liczbami **11–20**;
- będziemy porównywać liczby drugiej dziesiątki i dodawać liczby w zakresie 20.

ś Ś

si Si

Czy jesteśmy
sami
w kosmosie?

Mały
konstruktor

Lecimy
w kosmos

Galaktyczna
niespodzianka

Kosmiczny
zawód

Ciekawe,
co wymyślicie
dla koleżanek
i kolegów?

Wyzwanie tygodnia

Przygotujcie w parach krzyżówkę.

1. Ustawcie w krzyżówce poniższe wyrazy tak, żeby hasłem było słowo KOSMOS.

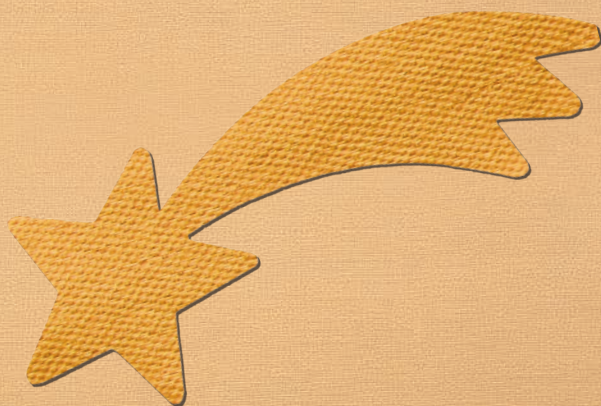
**KOMETA • SŁOŃCE • METEOR •
UFOLUDEK • ASTRONAUTA • SATELITA**

2. Zobaczcie, czy wszystkie krzyżówki w klasie wyglądają tak samo.

Wyliczanka

Ele mele dudki,
leccq ufoludki,
połamały dwie rakiety,
napisały do gazety:
– Uno, due, tres,
kwarta, kwinta, pies.

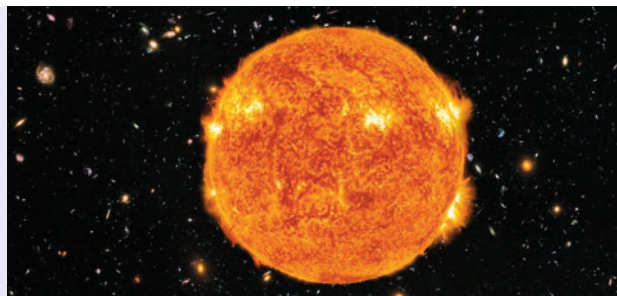
1. Przeczytaj wyliczankę po cichu. Potem po jednej linijce przeczytaj ją głośno na zmianę z koleżanką lub kolegą.
2. Jakie znasz inne wyliczanki? Powiedz je w klasie.
3. Kto mógłby mieszkać w kosmosie? Wymyśl „ufonazwy” dla tych mieszkańców, na przykład **ufopsiaczek**.
4. Naucz się wyliczanki na pamięć.

Kosmos: pytania i odpowiedzi

Czy Słońce jest planetą?

NIE

Słońce to jedna z wielu gwiazd w kosmosie. Jest kulą złożoną głównie z gazów. Jej światło i ciepło jest potrzebne do życia na Ziemi.

Czy w kosmosie jest powietrze?

NIE

Dlatego jest w nim zupełnie ciemno. Światło gwiazd nie ma się na czym rozproszyć. Na Ziemi światło słoneczne rozprasza się w powietrzu i to sprawia, że widzimy niebieskie niebo.

Co słyszać w kosmosie?

NIC

W kosmosie panuje zupełna cisza. To także wina braku powietrza. Dźwięki mogą się rozchodzić tylko dzięki powietrzu.

Czy w kosmosie znajduje się wiele obiektów?

TAK

Oprócz planet i gwiazd jest tam wiele niezwykłych obiektów takich, jak: komety, asteroidy, księżyce, czarne dziury, supernowe czy galaktyki.

1. Która z informacji o kosmosie najbardziej cię zaintrygowała?
2. Utwórzcie „Księgę kosmicznych pytań”. Zapiszcie swoje pytania. Jeśli nie potraficie czegoś napisać, to zastąpcie to rysunkiem.
3. Zróbcie burzę mózgów, jak można uzyskać odpowiedzi na wasze pytania.

ś Ś
ś Ś

śruba

śru ba

ś r u b a

Staś

Staś jest zajęty. Zbudował z pudełek rakietę. Teraz maluje śruby.

Bez śrub rakietą nie wystartuje.

Staś po namyśle maluje uśmiech na pudle.

Uśmiechnięta rakietą jest piękna, jak z baśni!

1. Przyjrzyj się ilustracji i opowiedz, co się na niej dzieje.
2. Odczytaj w tekście wyrazy z literą ś.
3. W jakim celu Staś zgromadził różne pudełka?

siostry

sios try

si o s t r y Basia

si Si

si Si

Do Stasia podbiegają jego siostry.

– Stasiu, chcę z tobą w kosmos! –
woła Basia.

– A ja się boję – mówi Zosia.

– Nie bój się. – Basia uśmiecha się
do siostry. – Stasiek to dobry brat.
Zaopiekuje się swoimi siostrami.

4. Wyszukaj w tekście wyrazy, w których występuje **si**.

5. Jak mają na imię siostry Stasia? Dokąd chciały z nim polecieć?

6. Które przedmioty codziennego użytku mogłyby ci się przydać w kosmosie?

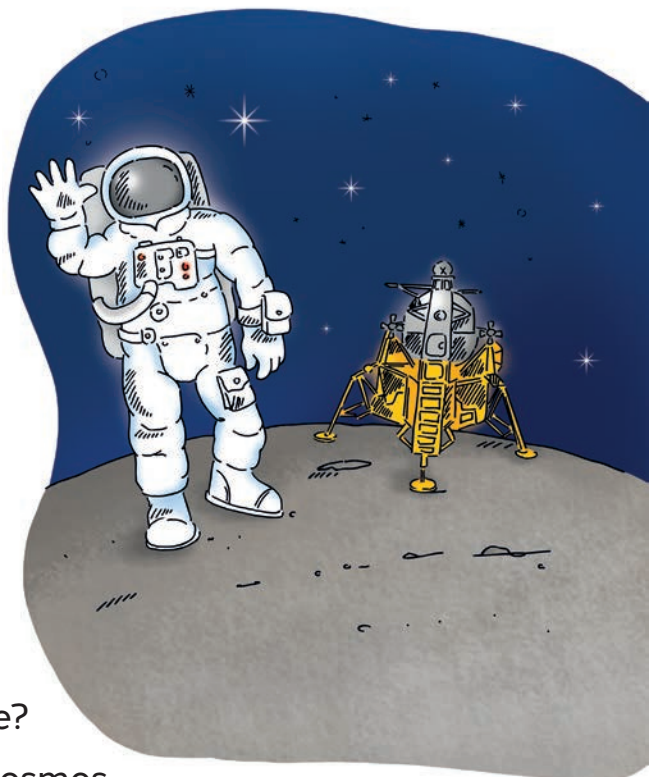
Astronauci

Osoby, które zostały odpowiednio przeszkolone, żeby lecieć w kosmos na pokładzie statku kosmicznego, to **astronauci**. W czasie lotu astronauci prowadzą obserwacje astronomiczne i doświadczenia naukowe. Sprawdzają, jak warunki panujące w kosmosie wpływają na ludzki organizm.

Praca w kosmosie jest trudna między innymi dlatego, że przyciąganie ziemskie (siła pozwalająca nam stać na Ziemi) nie jest tam odczuwalne. To z tego powodu ludzie i przedmioty w kosmosie po prostu się unoszą.

Ludzie zawsze marzyli o tym, żeby **polecieć do gwiazd**. Najpierw wysłano w kosmos psa Łajkę. Niedługo potem pierwszy człowiek obleciał Ziemię dookoła. Kolejne ważne wydarzenie to chwila, gdy pierwszy człowiek stanął na Księżycu. Dziś loty w kosmos odbywają się częściej i niektórzy ludzie mogą w nich wziąć udział jako kosmiczni turyści.

1. Na czym polega praca astronauty w kosmosie?
2. Opowiedz, jak wyglądałaby twoja podróż w kosmos.
Wysłuchaj z uwagą wypowiedzi innych dzieci.

1. Odczytaj wyrazy.

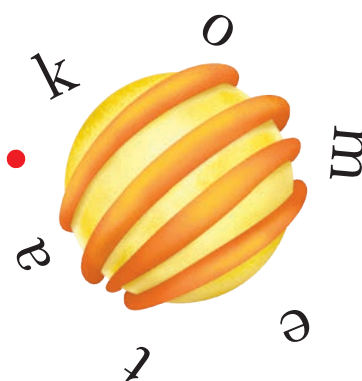
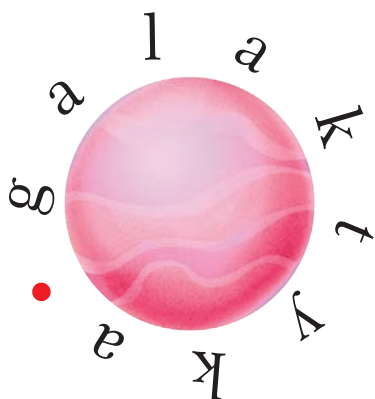
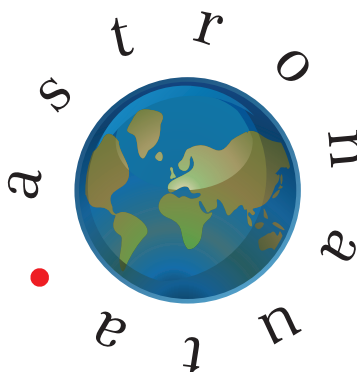
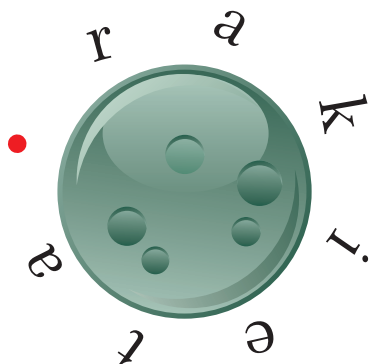
planeta kosmos

satelita

gwiazda nieszczęście

astronom

2. Odczytaj wyrazy bez obracania podręcznika.

Kosmiczny zawód

Żeby zostać astronautą lub astronautką trzeba:

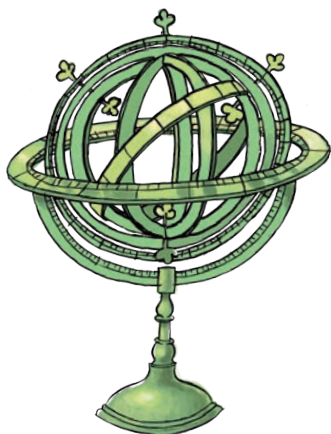
- uczyć się matematyki, fizyki lub biologii;
- uzyskać doświadczenie w zawodzie na przykład inżyniera, naukowca lub pilota;
- bardzo dobrze znać język angielski;
- umieć pracować w zespole;
- mieć doskonały stan zdrowia.

Przed misją kosmiczną astronautki i astronauty przechodzą trening w specjalnych urządzeniach, w których panują takie warunki jak na statku kosmicznym.

1. Czy łatwo jest zostać astronautką / astronautą? Uzasadnij swoją odpowiedź.
2. Jeśli chcesz zostać astronautką / astronautą, to od czego możesz zacząć swoje przygotowania?

Mikołaj Kopernik

Znamy go jako wybitnego astronoma, czyli naukowca zajmującego się obserwacją i badaniem nieba. Ale Kopernik był też prawnikiem, lekarzem, urzędnikiem, duchownym i dyplomatą.

Mikołaj Kopernik był pierwszym człowiekiem, który dzięki zbudowanym samodzielnie urządzeniom udowodnił, że Ziemia krąży wokół Słońca, a nie Słońce wokół Ziemi.

W dawnych czasach ludzie nie mieli dokładnych urządzeń do badania kosmosu i myśleli, że Słońce krąży wokół Ziemi. Uważali tak, ponieważ widzieli wędrówkę Słońca po niebie. Jeśli popatrzyysz w niebo trzy razy w ciągu dnia – najpierw rano, potem po szkole i przed kolacją – na pewno zauważysz, że Słońce zmieniło swoje miejsce na niebie.

Rodzina ufoludków

Przygotuj:

ogórek, brokuły,
marchew, seler naciowy,
rzodkiewki,
pomidory koktajlowe,
wykałaczki,
deskę do krojenia,
plastikowy nóż.

1. Jakie produkty są potrzebne do zrobienia rodziny ufoludków?
2. Przygotujcie w klasie rodzinę ufoludków.
3. Zaplanujcie wystawę waszych prac i zaproście na nią dzieci z innej klasy.

Ale kosmos!

Rakieta wynosi kapsułę z astronautami daleko, daleko w kosmos.

Potem kapsuła kieruje się w stronę stacji kosmicznej. Załoga wykona tam swoją misję.

W 2025 r. **Sławosz Uznański-Wiśniewski** jako drugi Polak w historii poleciał w kosmos. Przez 19 dni przebywał w Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, w której przeprowadzał różne eksperymenty naukowe i testował polskie technologie. Prowadził też „Lekcje z orbity”, czyli kosmiczne zajęcia, w których na żywo brało udział tysiące uczniów z całej Polski.

1. Czym zajmował się polski astronauta w stacji kosmicznej?
2. Jakie urządzenia umożliwiają obserwowanie gwiazd i planet?
3. Co można oglądać w planetarium?
4. Ulep raketę z plasteliny.

Satelita dolatuje na orbitę ciała niebieskiego, na przykład planety – Ziemi, Marsa czy Wenus, a potem krąży wokół niego. Robi zdjęcia planety, dookoła której lata, i wysyła je na Ziemię. Fotografie planet są niezwykle!

Gwiazdy i planety są ogromne. Oglądane z Ziemi wydają się jednak małe. Wiemy, jak wyglądają, gdy obserwujemy je za pomocą teleskopu. To wspaniały widok!

Budynek planetarium ma wielką kopułę. Pod nią znajduje się półkulisty ekran, który naśladuje niebo. Oglądamy na nim ruchy planet, gwiazd i innych ciał niebieskich.

Zdrowe przedwiośnie

W tym tygodniu:

- wyjaśnimy, co oznacza przysłowie: w marcu jak w garncu;
- poznamy nazwy lekarzy;
- nauczymy się, jak należy dbać o swoje zdrowie, żeby nie chorować;
- będziemy dopełniać liczby do 20;
- nauczymy się wykonywać odejmowanie typu: $18 - 8$, $18 - 10$ i $18 - 5$.

**W marcu
jak w garnku**

**Nie daj się
chorobie**

U lekarza

**Dbam
o zdrowie**

**Warto
wzmocnić
odporność!**

Wyzwanie tygodnia

Z pomocą osoby dorosłej przygotuj herbatę wzmacniającą odporność. Pij ją często, żeby uniknąć przeziębienia.

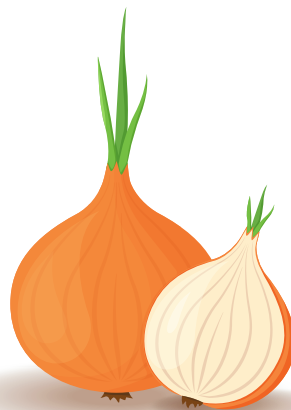
Składniki: czarna herbata, sok malinowy, cytryna, imbir, mięta.

- 1.** Zaparz herbatę w szklance lub kubku.
- 2.** Dodaj kilka kawałków imbiru i plasterki limonki.
- 3.** Wlej dwie łyżki stołowe soku malinowego.
- 4.** Dodaj listki świeżej mięty.
- 5.** Wszystko dobrze wymieszaj.

Marcowa cebulka

Ania wygląda dzisiaj niemal jak królewna: pantofelki, rajstopki i sukienka zwiewna. Ale w marcu jak w garncu – rano ciepło, miło, a w południe zniecka zimno się zrobiło. Lepiej się, śliczna Aniu, ubrać na cebulkę – w spodnie, kurtkę z kapturem, sweter i koszulkę... Trzęsiesz się, biedna, z zimna i już wiesz na pewno, że w marcu to cebulka wygrywa z królewną.

1. Przyjrzyj się ilustracjom. Opowiedz, jak zmieniał się strój Ani i dlaczego.
2. Czym charakteryzuje się marcowa pogoda?

3.

4.

Ulica Ciekawych Wyrazów

ubierać się na cebulkę

ubierać się ciepło, nakładając jedną warstwę odzieży na drugą

Zmienna marcowa pogoda często jest przyczyną przeziębień. Dlatego ubieranie się na cebulkę jest bardzo praktyczne. Gdy zrobi ci się ciepło, możesz zdjąć czapkę, szalik lub wybraną warstwę ubrań. Dzięki temu unikniesz przegrzania. Kiedy poczujesz chłód, szybko możesz włożyć dodatkowe ubranie, żeby się nie przeziębć.

3. Na podstawie wiersza wyjaśnij, co oznacza powiedzenie **w marcu jak w garncu**.
4. Sprawdź prognozę pogody na jutro. Zaplanuj, w co się ubierzesz.

Jan Brzechwa

Żaba

Pewna żaba
Była słaba,
Więc przychodzi do doktora
I powiada, że jest chora.

Doktor włożył okulary,
Bo już był cokolwiek stary,
Potem ją dokładnie zbadał,
No i wreszcie tak powiada:

„Pani zanadto się poci,
Niech pani unika wilgoci,
Niech pani się czasem nie kąpie,
Niech pani nie siada przy pompie,
Niech pani deszczu unika,
Niech pani nie pływa w strumykach,
Niech pani wody nie pija,
Niech pani kałuże omija,
Niech pani nie myje się z rana,
Niech pani, pani kochana,
Na siebie chucha i dmucha,
Bo pani musi być sucha!”

Wraca żaba od doktora,
Myśli sobie: „Jestem chora,
A doktora chora słucha,
Mam być sucha – będę sucha!”.

Leczyła się żaba, leczyła,
Suszyła się długo, suszyła,
Aż wyschła tak, że po troszku
Została z niej garstka proszku.

A doktor drapie się w ucho:
„Nie uszło jej to na sucho!”.

1. Co przytrafiło się żabie?
2. Jakie zalecenia dał żabie doktor?
3. W jaki nastrój wprowadza cię ten wiersz?
4. Przygotujcie inscenizację, w której wystąpią żaba, doktor i narrator, czyli osoba opowiadająca w wierszu historię żaby.

U lekarza

Do pediatry idę z mamą, gdy jestem chory. Doktor osłucha moje płuca i serce. Da mamie receptę na lekarstwa.

W domu mama poda mi leki. Za kilka dni będę zupełnie zdrowy!

Teraz oddychaj spokojnie.

pediatra

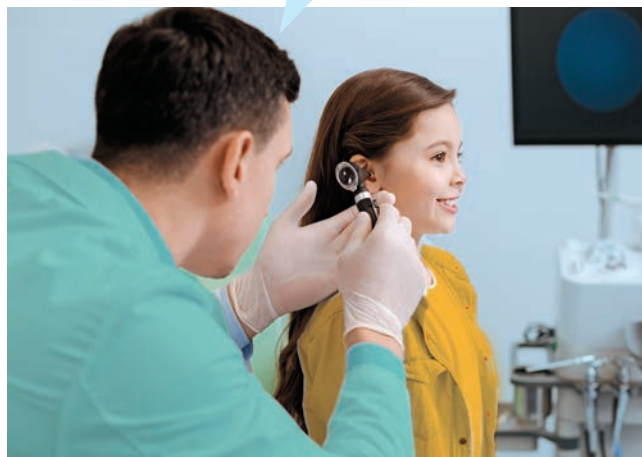

Nasz organizm działa podobnie jak fabryka. Wszystko w nim powinno być sprawne. Musimy o niego dbać. Trzeba dostarczać mu ważnych składników odżywczych zawartych w warzywach i owocach, mięsie i nabiale. Żeby zachować zdrowie, warto uprawiać sport oraz regularnie się badać i szczepić przeciwko groźnym chorobom.

1. Kiedy i dlaczego chodzimy do lekarza?
2. Co czujesz, kiedy musisz iść do lekarza?
3. Powiedz, jak należy dbać o zdrowie. A jak ty dbasz o swoje zdrowie?

Kiedy do lekarza specjalisty?

Zbadam
twoje uszy.

laryngolog

Warto
sprawdzić wzrok.

okulista

Twoje zęby
są zdrowe.

stomatolog

Oj! Nie drap
tego!

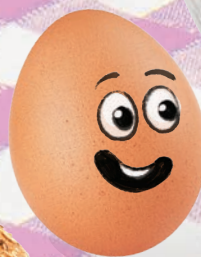
dermatolog

1. Jakie znasz nazwy innych lekarzy specjalistów niż tych przedstawionych na zdjęciach?
2. Jak zachowujesz się w gabinecie lekarskim? Odegrajcie w parach scenki.

Paliwo

Wiemy, że człowiek jest jak fabryka,
gdy wszystko działa – skacze i fika.
Lecz kiedy w środku coś się popsuje,
cały organizm zaraz szwankuje.

A więc dla dobra swoich wnętrzności
stosuj paliwa świetnej jakości –
jedz więcej jajek, kaszy i serów,
mniej chipsów, frytek i hamburgerów.

1. Co autorka wiersza porównała do fabryki, a co – do paliwa?
2. Powiedz, skąd nasz organizm czerpie energię.

Od dziś – no dobrze, zgoda, od jutra –
porzuć napoje z gazem i cukrem,
pij świeże soki i dobrą wodę
z syropem babci, z cytryną, z miodem...

A zamiast znanych z reklam słodkości,
które nie mają żadnej wartości,
zjadaj owoce i chrup warzywa,
bo od nich właśnie zdrowia przybywa.

A jaki morał z tego wynika?
Pilnuj, co wchłania twoja fabryka!

3. Jakie produkty są zdrowe dla naszego organizmu?
4. Wymyśl i zaprezentuj reklamę zdrowej żywności.

Dziwna babcia

Cześć!

Tu Henio. Ale jestem zły! Wszystko przez to, że dzisiaj rano babcia chciała, żebym założył czapkę. A przecież jest wiosna! No więc powiedziałem, że nie ma mowy i że za nic jej nie włożę. Babcia przyjrzała mi się, westchnęła, a potem spojrzała na termometr za oknem i powiedziała, że co prawda w kalendarzu jest wiosna, ale za oknem ciągle zima. I podała mi czapkę. Zdenerwowałem się, bo nikt już nie nosi czapki i wszyscy będą się ze mnie śmiali. „Schowaj ją chociaż do plecaka. Włożysz, kiedy ci będzie zimno”, poprosiła babcia. „Nie będzie!”, upierałem się. „Niemądre to strasznie, ale rób, jak chcesz. To w końcu twoja głowa, nie moja”, odparła babcia. „No właśnie!”, ucieszyłem się. Rzuciłem czapkę na wieszak i zbiegłem po schodach.

Kiedy tylko otworzyłem drzwi na dwór, poczułem tak zimny wiatr, że od razu pomyślałem, że chyba babcia miała rację. Ale to w końcu moja głowa, nie jej, mogę robić z nią, co chcę, prawda? Więc nie wróciłem na górę po czapkę.

W połowie drogi, koło parku, to już byłem pewien, że babcia miała rację, ale było mi głupio wrócić po tę czapkę. A pod szkołą, kiedy zobaczyłem Dominika, Igora i Marcina – w czapkach! – to pomyślałem sobie,

1. Dlaczego Henio nie chciał założyć czapki?
2. Jaka pora roku była w kalendarzu, a jaka panowała za oknem domu Henia?
3. Wyjaśnij, dlaczego Henio raczej nie pójdzie z tatą w sobotę do kina.

że są okropnymi zdrajcami. A potem to już nic nie myślałem, bo byłem zajęty wycieraniem nosa. Najpierw w rękaw, a potem w chusteczki od Hani. „Nie kazali ci założyć czapki?”, zdziwiła się. „Nie!”, odpowiedziałem i poszedłem do domu. Zły jak nie wiem. Na Hanię, że zadaje niemądre pytania, na chłopaków, że przyszli w czapkach, na babcię, że pozwoliła mi wyjść bez czapki, i na katar, że się przyczepił. No bo jutro sobota i mieliśmy iść z tatą do kina. A z tym katarą to teraz nie wiem, czy pójdziemy. Bo jeszcze dostałem kaszlu. Teraz leżę i piję syrop. I już sam nie wiem, na kogo powinienem być zły.

Wasz chory Henio

PS

Bąłem się, że babcia mnie skrzyczy, gdy wrócę z katarą, ale nie. Babcia się uśmiechnęła! I powiedziała, że to świetnie, że od kataru nikt nie umarł. I że ma nadzieję, że wyciągnę z tej historii wnioski.

Moja babcia jest jakaś dziwna...

Wasz Henio

4. Jakie wnioski powinien wyciągnąć Henio z tej historii?

5. Powiedz, czy warto przyznać się do błędu. Podyskutujcie o tym w klasie.

Wiosna

W tym tygodniu:

- zaobserwujemy oznaki kończącej się zimy i nadchodzącej wiosny;
- porozmawiamy o tym, w jaki sposób konie mogą pomóc ludziom powrócić do zdrowia;
- nauczymy się śpiewać piosenkę „Radosna wiosna”;
- poznamy litery: **ż**, **Ż**, **zi**, **Zi**;
- będziemy ćwiczyć dodawanie i odejmowanie liczb w zakresie 20;
- przyjrzymy się zadaniom tekstowym, w których brakuje pytania lub danych liczbowych.

ż Ż

zi Zi

**Nasz
wiosenny
ogródek**

**Kazio
i żrebak**

**Małe i duże
zwierzęta**

**Niespodzianki
wiosny**

**Ptaki
wracają**

**Pora poćwiczyć
spostrzegawczość!**

Wyzwanie tygodnia

W każdym rzędzie liter ukryta się nazwa zwierzęcia.
Odszukaj te nazwy i zapisz je na kartce.
Odkryj, co łączy te wszystkie nazwy zwierząt.

W	R	A	B	Ł	U	K	O	Ń	Z	M	K
D	W	O	K	R	O	W	A	S	D	T	E
I	G	N	S	P	K	O	Z	A	F	I	B
P	Z	M	O	D	M	R	K	U	R	A	O

Wiosenny ogródek

Od rana zapachniało wiosną. Słonko wysyłało swoje wesole promyki. Nie było śladu chłodu ani mrozu.

Pani Beatka przyniosła do klasy konewki i nasiona. – Zrobimy wiosenny ogródek! – zawołała wesóło. Kuba posiał rzeżuchę, a Zosia wetknęła cebulkę do ziemi. I co dalej? Kiedy parapet się zazieleni?

1. Czym zajęty się dzieci przedstawione na obrazkach?
2. Wymyśl i narysuj własną roślinę – symbol wiosny. Nadaj jej nazwę.
3. Powiedz, co może się stać, jeśli zapomnisz o podlewaniu posianych lub zasadzonych roślin. Jak można temu zapobiec?

Jak wyhodować rzeżuchę?

Wyhodujcie samodzielnie ekologiczny i bogaty w witaminy dodatek do wiosennych kanapek.

- 1.** Przygotujcie nasiona rzeżuchy, talerz i watę.

- 2.** Rozłóżcie watę na talerzu i zwilżcie ją wodą.

- 3.** Rozsypcie nasiona na wilgotnej wacie.

- 4.** Często podlewajcie roślinki, żeby nie zwiędły.

Po kilku dniach możecie już zjadać pyszne kanapki z rzeżuchą.

- 1.** Załóżcie w klasie wiosenny, rzeżuchowy ogródek według podanej instrukcji.

- Podzielcie między sobą obowiązki i zadania.
- Przygotujcie dokumentację zdjęciową wszystkich etapów waszych prac.

ż Ż
ż Ż

żrebak

żre bak

ż r e b a k

Żre**ba**k cały ra**ne**k biegał po łą**ce**.
Te**ra**z stanął nad źródeł**ki**em. Za**ra**z
na**pi**je się lodowate**je**j źródla**ne**je**y** wody.

Potem żrebak będzie skubał trawę.
Nad łąką lata motyl. To paż królowej.
Ma wiele pięknych wzorków.
Te niebieskie wyglądają jak krople wody.

1. Przyjrzyj się ilustracji. Opowiedz, co się na niej dzieje.
2. Wyszukaj w tekście wyrazy, w których występuje **ż**.
3. Jak nazywa się motyl, który lata nad łąką? Opisz, jak wygląda.

ziarno

ziar no

zi a r n o

Kazio

zi Zi

zi Zi

Kazio ma dla żrebaka cały
worek ziarna. Zaraz go nim nakarmi.
Kazio dba o konia i się z nim bawi.
Nadał mu nawet imię: Ziutek.

Ziutek to ulubieniec Kazia.

Zuzia mówi:

– Ziutek to imię dla chłopca, a nie dla konia!
Kazio nic na to nie odpowiada. Dla niego
Ziutek to nie tylko koń – to wierny kolega!

1. Odczytaj w tekście te wyrazy z **zi**, które potrafisz.
2. W jaki sposób Kazio dba o konia?
3. Jak myślisz, w jakim celu ludzie hodują konie?

Wiosna na wsi

Ale gwarno i wesoło jest wiosną na wsi.

Ile tu się pojawiło maluchów.

klacz i źrebię

krowa i cielę

świnia i prosię

owca i jagnię

kura i pisklę

kaczka i kaczkę

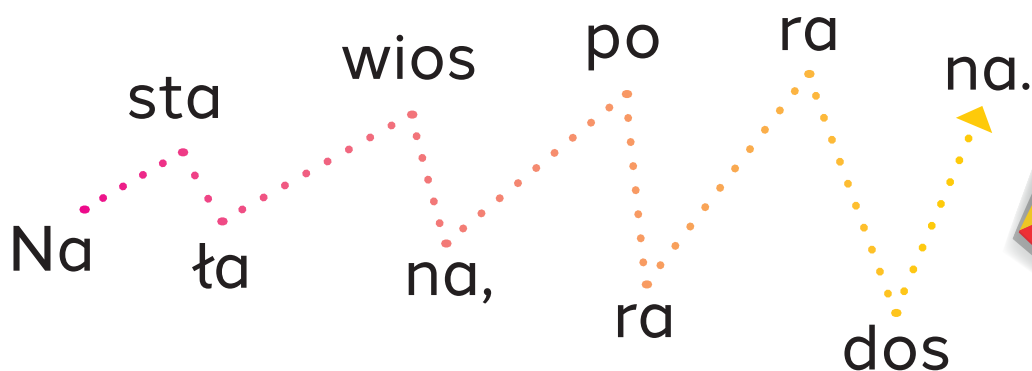
Kontakt ze zwierzętami ma dobry wpływ na ludzi. Głaskanie i przytulanie zwierząt lub zabawa z nimi mogą pomóc zwłaszcza osobom z niepełnosprawnościami lub chorym. Dzięki **hipoterapii**, czyli kontaktom z koniem, szybciej poprawia się ich zdrowie.

1. Jak nazywają się młode zwierzęta i ich mamy? Przeczytaj te podpisy, które potrafisz.
2. Wyjaśnij, dlaczego kontakt ze zwierzętami jest ważny dla ludzi.

1. Odczytaj informację.

2. Wymów rytmiczne poniższe napisy.

sia

sa

sosiu

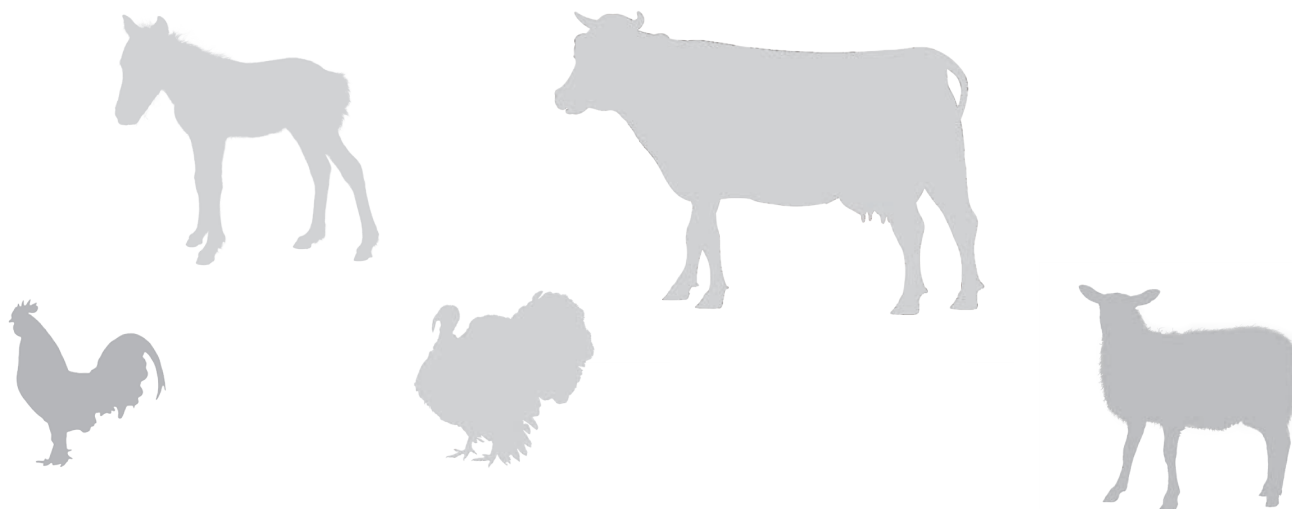
zu

zie

zazie

3. W nazwach zwierząt hodowlanych zabrakło samogłosek: **a, o, e, i, u** lub **y**.
Popatrz na cienie i odgadnij, jakie to mogły być nazwy.

ndk źrbk krw kgt wc

4. Przetaw sylaby w wyrazach i odczytaj powstałe słowa.

wakro bakże klępis niaświ siępro

Nast^{ła} wios^{na}. Śnieg top^{nieje}. Ptaki
wra^cają z dale^{ka}. Roz^kwitają kro^{kusy}
i za^wilce. Roś^{nie} ziel^{ona} trawa.

krokus

przebiśnięg

zawilec

nornik

mrówka

1. Co można usłyszeć i zaobserwować wczesną wiosną w przyrodzie?
2. Na spacerze dotknij trawy, kory drzew lub ziemi. Zastanów się, co wtedy czujesz.
3. Pobawcie się w zgadywanke „Co tak pachnie?”. Z zamkniętymi oczami powąchajcie różnych rzeczy i odgadujcie, co to może być.

Joanna Kulmowa

Kulki i szkiełka

Trznadel o żółtych piórkach
toczy zwrotkę okrągłą jak kulka.

Kos czarny
na dzióbku cienkim
podrzuca szpiczaste długie piosenki.

Biała pliszka
ćwierkliwym głosem
dziobie śpiewkę kosmatą jak oset.

Szpak
daje wielki koncert
wydmuchując szkiełka ostre
błyszczące.

Piąty ptaszek schował się między liście
śpiewa długo – lśnięco – ostro – kuliście
jakby szkiełka
kulki
innych ptaków ułowił.

Bo ten ptaszek
to właśnie słowik.

1. W jaki sposób ptaki powitały wiosnę?
2. Wymień nazwy ptaków, które wystąpiły w wierszu.
3. Z różnych źródeł dowiedz się, które ptaki wracają wiosną do Polski z ciepłych krajów.

Bezcenna woda

W tym tygodniu:

- porozmawiamy o tym, jak ważna jest woda na Ziemi i co by było, gdyby jej zabrakło;
- poznamy maszyny, które działają dzięki sile wody;
- dowiemy się, jakie zwyczaje mająśmy;
- posłuchamy baśni o cudownej wodzie;
- poznamy instrumenty dęte: trąbkę, flet prosty oraz flet poprzeczny;
- poznamy litery: **ć, Ć, ci, Ci**;
- nauczymy się odmierzać płyny w **litrach**.

ć Ć

ci Ci

Czas na ćwiczenie
kreatywności!

Wyzwanie tygodnia

1. Zaprojektuj maszynę, która będzie napędzana wodą. Urządzenie to ma ułatwić codzienne czynności w twoim domu.
2. Wymyśl nazwę dla swojej maszyny.
3. Zaprezentujcie swoje projekty w klasie, opowiedzcie o nich i wybierzcie najprzydatniejszą maszynę.

Błękitna planeta

Ziemia wygląda z kosmosu jak niebieska kula. Jest nazywana nawet błękitną planetą. Skąd taka nazwa i skąd ten kolor? Właśnie od wody z morskich głębin.

Gdyby nie woda, nic by na Ziemi nie rośło, nic by się nie rozwijało i nic by nie istniało. Ani ryby, ani ptaki, ani psy, ani słonie, ani rośliny, ani... nawet my: ja i ty.

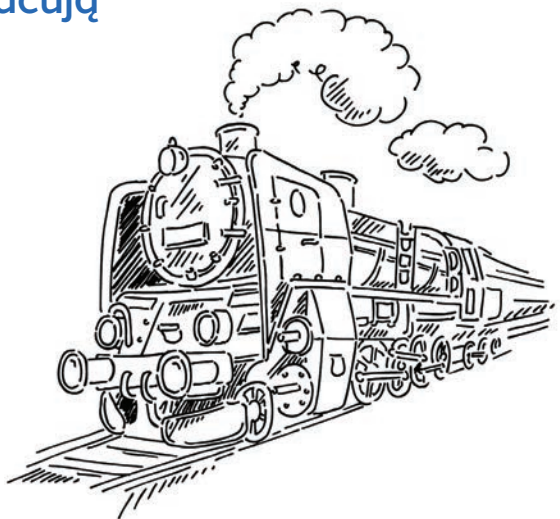
1. Obejrzyj zdjęcia. Powiedz, komu i do czego jest potrzebna woda.
2. Jakie znasz nazwy różnych zbiorników, w których znajduje się woda na Ziemi?
3. Usiądźcie w kręgu i przekazujcie sobie z rąk do rąk szklankę z wodą. Po kolei dokończcie zdanie: **Gdyby zabrakło wody...**

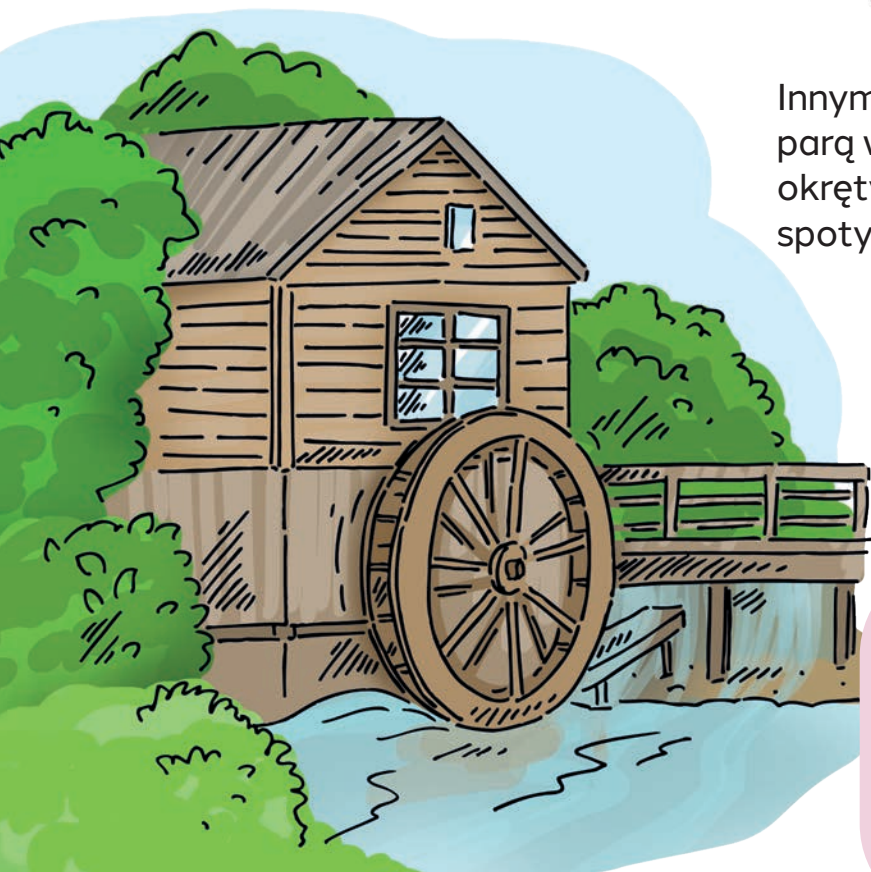
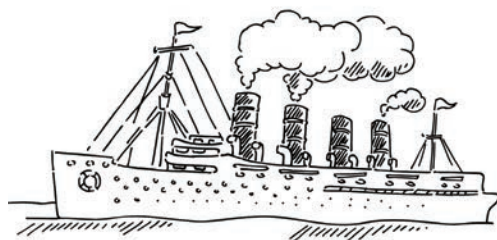
Maszyny napędzane wodą

Czy wiesz, że niektóre maszyny pracują dzięki wodzie?

Pierwsze **lokomotywy** napędzane parą wodną. Ich silnik był zbudowany z wielkiego zbiornika wypełnionego wodą, a pod nim znajdowało się potężne palenisko. Woda gotowała się, tworząc dużo pary wodnej. Para poruszała tłoki i wprowadzała w ruch koła parowozu.

Innym rodzajem maszyn napędzanych parą wodną były **parowce** – piękne okręty i statki – dziś już bardzo rzadko spotykane.

Siła przepływającej wody była wykorzystywana do poruszania łopat **młyna wodnego**. Łopaty wprowadzały w ruch koła młyńskie, które poruszały żarna, a te męły ziarno na mąkę.

1. Jakie maszyny były napędzane wodą?
2. Jak myślisz, co może zrobić mocny strumień wody? Czy mógłby on być użyty w jakimś urządzeniu, które byłoby pomocne w domu?

1. Dobierzcie się w pary. Przeczytajcie zestawy sylab w każdej ramce. Po każdej sylabie należy klasnąć, tupnąć lub kląskać językiem.

wo👏da

pa👏ro👏wiec

lo👏ko👏mo👏ty👏wa

stru💡myk

o💡ce💡an

roz💡le💡wis💡ko

kro🗣ple

wia🗣der🗣ko

zle🗣wo🗣zmy🗣wak

- Jedna osoba prezentuje wyraz podany w ramce, a druga mówi, o jaki wyraz chodzi.

ć Ć
ć Ć

ćma
ćma
ć m a

Na za**ś**tonce śpi ćma. O**n**a nie lubi latać
za dnia. Jak in**n**e ćmy woli latać, jeść
i pić no**c**ę.

Oto pytania Maćka:

- Co ta ćma ma za wzorki?
- Co ona mogłaby zjeść lub wypić w kuchni?

1. Co chłopiec zauważył w kuchni?
2. Na jakie pytania Maciek chce znać odpowiedzi?
3. Wyszukaj w tekście i przeczytaj wyrazy, w których występuje ć.

ciasto

cias to

ci a s t o Maciek

ci Ci
ci Ci

- Ćmy lubi^ę ciasto? – pyta Maciek.
- Ćmy od ciasta wol^ę nektar – odpowia^{da} ciocia.
- Wysysaj^ę go specja^{ln}ę rurk^ę.
- To naprawdę ciekawe! – woła Maciek. – A gdy nie ma nektaru, co mog^ę wtedy pić?
- Niektóre ćmy pij^ę wodę – wyjaśnia ciocia.
- W takim razie zostawię wodę dla ćmy. – Decyduje Maciek.

4. Wyszukaj w tekście wyrazy, w których występuje ci.
5. Przeczytajcie czarno-zielony tekst z podziałem na role.
6. Jeśli wiesz coś ciekawego o ćmach, to opowiedz o tym w klasie.

Kropla wody

Są miejsca na Ziemi, w których jest sucho i gorąco. Wody jest tam mało i trudno ją zdobyć. Dlatego nawet krople wody są tam na wagę złota.

Czasem, żeby nabrać wody, trzeba długo po nią iść do studni. A potem nieść ciężkie naczynia z wodą do domu.

Uwaga! Zakręć kran.

Nie marnuj wody.

W Polsce są teraz miejsca,
w których jest coraz
mniej wody.

Ziemia jest pełna wody,
ale niemal cała woda
na kuli ziemskiej
nie nadaje się do picia.

Prawie cała woda na ziemskim
globie jest słona. Dobrej wody
do picia jest bardzo mało.
Dlatego naukowcy pracują
nad sposobami odsalania
wody morskiej.

1. Porozmawiajcie w klasie o tym, dlaczego należy szanować wodę.
2. Wybierz fragment tekstu i przeczytaj go według własnego uznania: po cichu lub głośno.
3. Wspólnie ułóżcie zasady oszczędzania wody w domu. Opowiedzcie o nich domownikom po powrocie ze szkoły.

Historyjki Noni

Działo się to bardzo dawno temu.
Pewna kobieta miała trzech synów...

Cudowna woda

1

2

1. Posłuchaj baśni „Cudowna woda” czytanej przez nauczyciela.
Co się wydarzyło w scenie oznaczonej znakiem zapytania?

3

4

5

6

2. Jakie cechy charakteru miał najmłodszy z braci, dzięki którym to on zdobył dzban cudownej wody?

Żywioły

W tym tygodniu:

- poznamy znaczenie przysłowia: **strach ma wielkie oczy**;
- dowiemy się, jak można sobie radzić z lękiem;
- zapoznamy się z pracą strażaków;
- nauczymy się numerów alarmowych;
- dowiemy się, jakie znaczenie ma wiatr;
- poznamy litery: **ż**, **Ż**;
- nauczymy się śpiewać piosenkę „Prima aprilis”;
- będziemy ćwiczyć dodawanie typu: $9 + 5$, $8 + 6$, $7 + 5$, $6 + 7$.

ż Ż

**Strach
ma wielkie
oczy**

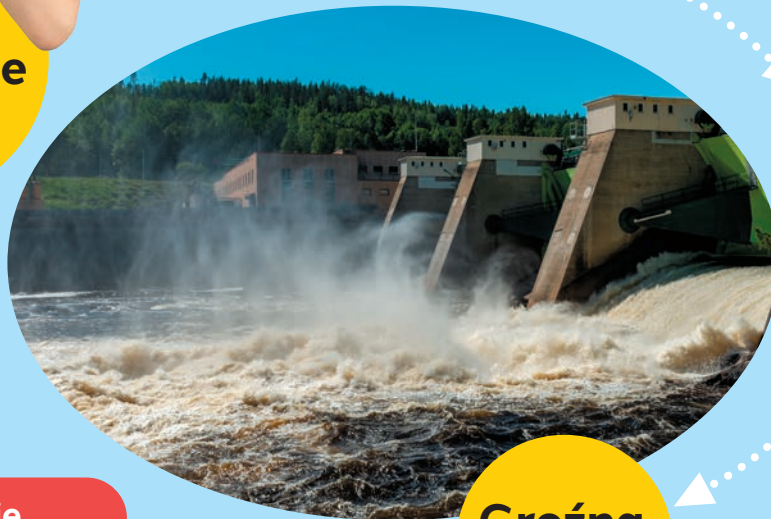
**Uwaga!
Pożar!**

**Strażacy
w akcji**

**Groźna
woda**

**Po co
komu
wiatr?**

**Szybkie
wezwanie pomocy
ratuje życie!**

Wyzwanie tygodnia

Naucz się wierszyków i zapamiętaj numery alarmowe, żeby szybko wezwać pomoc.

112

Jeden, jeden, a na końcu dwa!
Każdy numer alarmowy zna!

999

Trzy dziewiątki wybierz śmiało,
by pogotowie przyjechało!

998

Dziewięć, dziewięć i ósemka –
już w strażaka jesteś rękach!

997

Pod dziewięć, dziewięć, siedem dzwoń!
Policjant ci poda pomocną dłoń.

Strach ma wielkie oczy

Cześć!

Tu Hania. Opowiem Wam o strachu. Wczoraj wieczorem przydarzyło mi się coś strasznego. Leżałam w łóżku i czytałam książkę. Krótko, bo zachciało mi się spać. No to zgasłam lampkę i już prawie zasypiałam, kiedy usłyszałam coś dziwnego. Takie jakby „plask”. Otworzyłam oczy, ale zaraz je zamknęłam, bo byłam śpiąca. I wtedy znowu to usłyszałam. Takie „plask, plask”. Jakby ktoś się skradał. Usiadłam na łóżku i już nie chciało mi się spać. Nic a nic. I bałam się zamknąć oczy.

Siedziałam i patrzyłam, ale nic nie widziałam, bo w pokoju było ciemno. Chciałam zapalić lampkę, a ona jak na złość się popsuta. No to chciałam wstać i zapalić światło na ścianie. I już nawet wyjęłam nogę spod kołdry, ale wtedy „plask” wróciło. Jakby zza zastony. „Plask, plask, plask”. Podskoczyłam na łóżku i schowałam nogę. Właściwie to cała się schowałam, razem z głową. I pomyślałam, że za nic spod tej kołdry nie wyjdę. Nie wyjdę, choćby nie wiem co.

„Plask, plask, plask” słychać było w pokoju. Wyobraziłam sobie, że to jakieś plaskate potwory wyszły zza zastony i teraz skaczą po moim pokoju. I zaraz wskoczą mi na łóżko. Siedziałam skulona pod kołdrą i trzęsłam się, a potwory skakały coraz szybciej: „Plask, plask, plask, plask, plask, plask”. To było naprawdę okropne. Myślałam, że nie wytrzymam już ani minuty i umrę ze strachu pod tą kołdrą. I wtedy przypomniałam sobie, że przecież nie mam swojej przytulanki Stefanii. Musiała spać na podłogę i pewnie leży tam teraz, a te potworne potwory po niej depczą „plask, plask”. O nie, mowy nie ma! „Uratuję cię, Stefanio!”, zawołałam i wyskoczyłam spod kołdry. Prosto między potwory. Wyskoczyłam i... w pokoju było pusto.

1. Jakie dziwne odgłosy słyszała Hania?
2. Jak dziewczynka próbowała poradzić sobie ze strachem?
3. Co pomogło Hani pokonać strach?

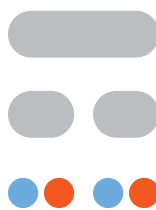

Podniosłam Stefanię z podłogi i pobiegłam do włącznika. Zapaliłam światło. Potworów nadal nie było, za to „plask, plask” tak. Mnóstwo „plask, plask” schowało się za zastoną. Ale ja już się ich nie bałam, bo kiedy jest zapalone światło, to łatwiej być odważnym. Podbiegłam do okna, wrzasnęłam: „Nie boję się was! Plask, plask!” i... odstoniłam zastonę. Ale za nią nie było ani jednego potwora, tylko – jak zwykle – okno. A za oknem... deszcz, który walił o parapet: „Plask, plask, plask”. Zaczęłam się śmiać. A potem się zezłościłam. Na siebie. Bo co by było, gdybym całą noc tak się trzęsa pod tą kołdrą ze strachu przed zwykłym deszczem? I wtedy zrozumiałam, że największy strach mieszka w naszej głowie. I że on też się czegoś boi. Naszej odwagi.

Wasza odważna już Hania

4. Jak myślisz, dlaczego list ma tytuł **Strach ma wielkie oczy**?
5. Czy zdarzyło ci się kiedyś bać czegoś, co później okazało się zwyczajne?
6. Dokończ wypowiedź: **Odwaga to...**

ż Ż
ż Ż

żaba
ża ba
ż a b a

Żaneta

Żaneta lubi żaby. Nie boi się wziąć
żabki do rąk. Musi być teraz
ostrożna, żeby nie sprawić żabce
żadnego kłopotu.

- Oj! Ale się złąkłam! – zawołała Julka. –
A to tylko żabka!
- Może to księżę zaklęty w żabę? – Żaneta
zamknęła oczy i pochyliła się nad żabką.
- Tylko jej nie całuj! – zawołała Julka,
a Żaneta odparła:
- Ja tylko żartowałam!

1. Wyszukaj w tekście wyrazy, w których występuje ż.
2. Przeczytaj pierwszy fragment tekstu.
3. Powiedz, dlaczego Julka mogła się przestraszyć.

może

uważa

żartuje

książkę

4. W jaki sposób Żaneta zażartowała z Julki?
5. Jak nazywa się dzień, w którym możemy sobie nawzajem robić żarty? O czym należy wtedy pamiętać?

Na skraju lasu
stała chatka...

wóz strażacki

żółt

żaba

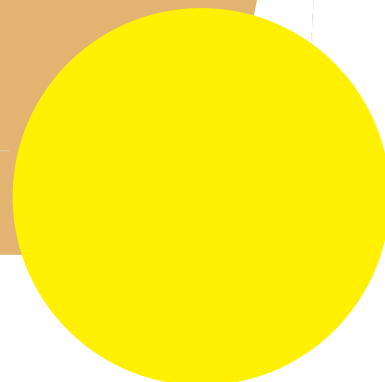
1. Opowiedz, co dzieje się na dużej ilustracji.
2. Wymyśl historyjkę, do której mogłaby pasować ta ilustracja.

żyrafa

pożar

żółty

3. Przeczytaj podpisy pod małymi obrazkami.

4. Jaka litera została wyróżniona w podpisie każdego obrazka?

Praca strażaka

Strażak gasi pożary. Ciężko pracuje, gdy wichura zerwie dachy lub połamie gałęzie. Strażak pomaga też, kiedy woda zaleje miasta lub wsie.

Nie boi się os i innych groźnych owadów! Może nawet uratować życie osobom, które miały wypadek na ulicy. Strażak jest niezwykle odważny.

1. Na czym polega praca strażaka?
2. Kiedy należy wezwać straż pożarną?
3. Porozmawiajcie w klasie o strażakach, których znacie z książek, bajek lub filmów. Przypomnijcie ich imiona i najciekawsze przygody.

1. Przeczytaj sylaby na chmurkach tego samego koloru tak, aby powstały wyrazy. Nie łącz chmurkę liniami w podręczniku.

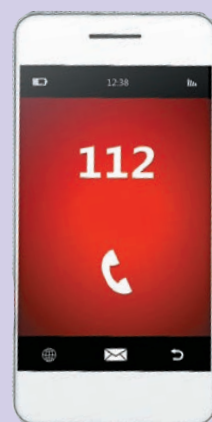
2. Opowiedz, co widzisz na fotografiach. Przeczytaj numery alarmowe cyfra po cyfrze. Powiedz, kiedy należy z nich korzystać.

999

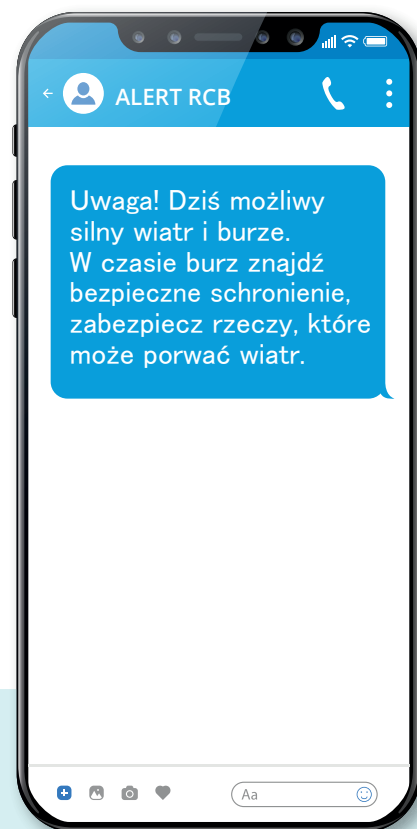

997

Groźna woda

Gwałtowna ulewa powoduje, że z nieba leje się dużo wody, a ulice zamieniają się w potoki.

Samochody nie mogą jechać, gdy na ulicy robi się jezioro po burzy. Nikt nie może przejść.

Przed nadejściem burz na telefony komórkowe przychodzą **alerty**, czyli ostrzeżenia przed niebezpiecznymi zjawiskami pogodowymi.

1. Powiedz, kiedy woda może stanowić zagrożenie dla ludzi i zwierząt.
2. Dowiedz się od dorosłych, jakie jeszcze informacje są przekazywane ludziom za pomocą alertów przychodzących na telefony komórkowe.

Kiedy długo pada, woda może zalać domy, place i ulice.

Jak się nazywa takie zjawisko? Co wtedy robić?

Podczas powodzi ludzie powinni:

1. zachować spokój;
2. postępować zgodnie z alertami i stosować się do poleceń służb;
3. wyłączyć prąd, gaz;
4. w razie zagrożenia przemieścić się na tereny wyżej położone;
5. przygotować leki, dokumenty, pieniądze, jedzenie, wodę, ciepłe ubranie, latarkę, telefon komórkowy oraz ładowarkę;
6. nie wchodzić do wody – silny nurt może przewrócić;
7. zabezpieczyć zwierzęta oraz wodę pitną i pokarm dla nich;
8. pomóc osobom starszym i z niepełnosprawnościami.

Pamiętaj!

Służby takie, jak: straż pożarna, policja czy wojsko w czasie powodzi robią wszystko, żeby zapewnić ludziom bezpieczeństwo.

3. Powiedz, jak ludzie powinni zachowywać się w czasie powodzi.
4. Wymyśl i narysuj maszynę, która może zatrzymać nadmiar wody.

Dwa wiatry

Jeden wiatr – w polu wiał,
Drugi wiatr – w sadzie grał:
Cichuteńko, leciuteńko,
Liście pieścił i szeleścił,
Mdlął...

Jeden wiatr – pędziwiatr!
Fiknął kozła, plackiem spadł,
Skoczył, zawiął, zaszybował,
Świdrem w górę zakołował
I przewrócił się, i wpadł
Na szumiący senny sad,
Gdzie cichutko i leciutko
Liście pieścił i szeleścił.

Drugi wiatr...
Sfrunął śniegiem z wiśni kwiat,
Parsknął śmiechem cały sad,
Wziął wiatr brata za kamrata,
Teraz z nim po polu lata,
Gonią obaj chmury, ptaki,
Mkną, wplątują się w wiatraki,
Głupkowate mylą śmigi,
W prawo, w lewo, świst, podrygi,
Dmą płucami ile sił,
Łobuzują, pal je lichy!...
A w sadzie cicho, cicho...

Ulica Ciekawych Wyrazów

kamrat

towarzysz, kompan

śmigi

skrzydła wiatraka

1. W jaki nastrój wprowadza cię ten wiersz?
2. Na podstawie wiersza opowiedz, co robiły i jak zachowywały się dwa wiatry.
3. Dokończcie kolejno podczas rundki zdanie: **Gdybym była / był wiatrem, to...**

Wiatr daje nam wiele
pożytku. Unosi
latawce i popycha
żaglówki. Obraca
turbiny wiatraków,
które produkują prąd.

Wiatr bywa też groźny. Trąba
powietrzna to gwałtowny wir
powietrza, który może
zerwać dach z domu lub
wyrwać drzewo z korzeniami.

1. Przyjrzyj się zdjęciom w kółkach i powiedz, jak została wykorzystana siła wiatru.
2. Zastanów się, jak należy zachować się w czasie silnego wiatru lub trąby powietrznej. Porozmawiajcie o tym w klasie.

Ekologiczne nawyki

W tym tygodniu:

- porozmawiamy o tym, jak ważne są drzewa dla ludzi i zwierząt;
- dowiemy się, dlaczego należy dbać o czystość środowiska naturalnego;
- poznamy zasady segregowania odpadów;
- dowiemy się, co to jest **recykling** i jakie przedmioty mogą powstać dzięki niemu;
- poznamy dwuznaki: **rz, Rz** oraz **dz, Dz**;
- będziemy ćwiczyć odejmowanie typu: 11 – 2, 12 – 4, 13 – 5, 14 – 5.

rz Rz

dz Dz

Doświadczenie edukacyjne

Przeprowadźcie projekt, którego celem będzie wyrobienie codziennych ekologicznych nawyków takich, jak:

- 1.** właściwe segregowanie odpadów,
- 2.** kupowanie tylko tego, co jest naprawdę potrzebne,
- 3.** oddawanie komuś innemu ubrań i zabawek, które nie są zniszczone,
- 4.** oszczędne używanie wody, prądu oraz innych materiałów,
- 5.** wykorzystywanie produktów pochodzących z recyklingu.

rz Rz

rz Rz

rzeka

rze ka

rz e k a

Jerzy

Pani zab^rała klasę Jerzego nad rzek^ę.

– Jakⁱ tu śmiet^{nik}! Myśl^ałem, że nad rzek^ą jest ład^{nie} – mart^{wi} się Jerz^y.

– Posprz^ętaj^{my} te rzec^{zy} – mówⁱ pani.

Jerzy nie lubi sprz^ętać swojego pokoju, ale porządki nad rzek^ą to zupełnie inna sprawa! Chł^opiec chce, żeby brzeg rzeki był piękny. Jerzy i cała jego klasa zabierają się do sprz^ętania.

1. Przyjrzyj się ilustracji. Opowiedz, co się na niej dzieje.

2. Wyszukaj w tekście wyrazy, w których występuje rz.

3. Przeczytaj fragment dotyczący zmartwienia Jerzego.

rzepa

burza

kurz

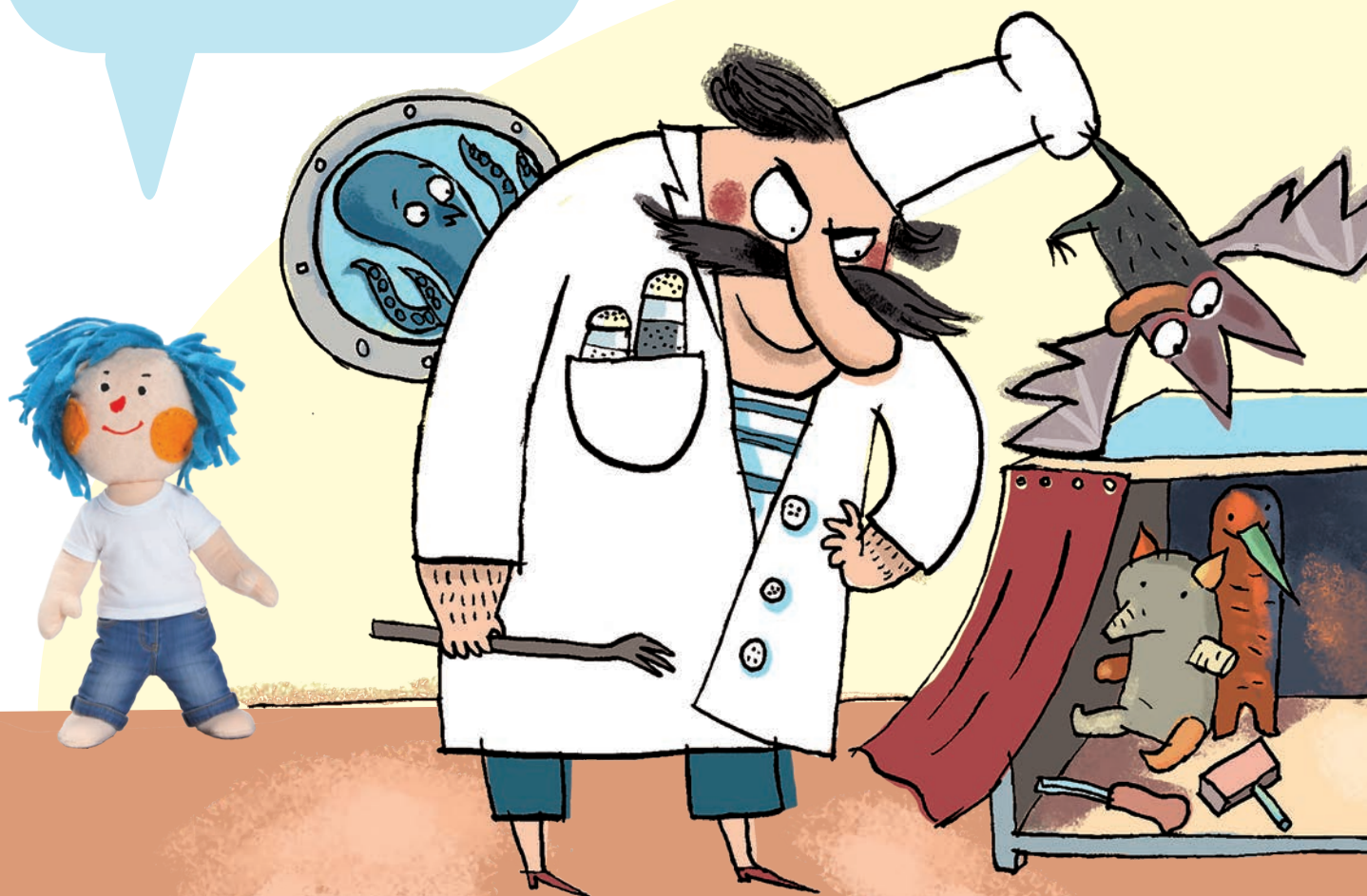
rzucać

4. Stwórzcie mapę czystości placu zabaw przy szkole.

- Zaznaczcie jednym kolorem te miejsca, gdzie jest czysto, a innym te, które trzeba posprzątać.
- Zaproponujcie, kto może posprzątać dany obszar.

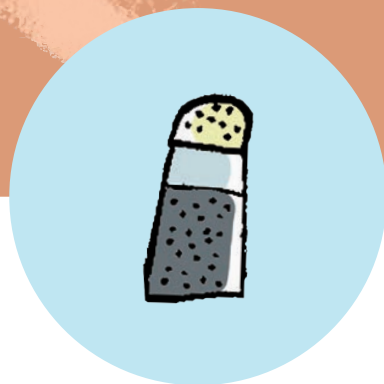
Pewnego razu
na statku „Burza”...

warzywa

kucharz

pieprz

1. Opowiedz, co dzieje się na dużej ilustracji.
2. Wymyśl historyjkę, do której mogłaby pasować ta ilustracja.

marynar**z**

rzodkiewka

nietoper**z**

3. Przeczytaj podpisy pod obrazkami. Jakie litery zostały w nich wyróżnione?
4. Ułóż po jednym zdaniu z każdym zilustrowanym słowem tak, aby zdanie składało się z czterech wyrazów.

Zagadki

Jest wielki, mocny, dumny, ma żółędzie w czapeczkach.
Ucieszą się z tych żółędzi i dzik, i wiewióreczka.

Mówią o niej, że płacze, lecz to zwykłe plotki.
Ona cieszy się, że wiosną znów będzie mieć kotki.

Nosi z igieł sukienkę i zimą, i wiosną.
Jest wysoka i smukła, szyszki na niej rosną.

Zawsze zielony, igieł nie gubi.
W bombki i lampki stroić się lubi.

1. Wystuchaj zagadek i je odgadnij.
2. Na jakie dwie grupy można podzielić drzewa ze względu na wygląd ich liści?

Pień ma biały, drobne listki,
trudów się nie boi.
Tam, gdzie drzewa nie chcą rosnąć,
ona dzielnie stoi.

Sypie kasztanami,
ma liście podobne do dłoni,
a latem w jego cieniu
miło jest się schronić.

Co niszczy drzewa?

- **Parkowanie aut** – pojazdy pod drzewami ubijają ziemię na twardą skorupę, przez którą do korzeni nie dochodzi woda i powietrze.
- **Sól drogowa** – sypana zimą na ulice wnika w ziemię i zabiera wodę drzewom.
- **Szkodniki** – głównie larwy i gąsienice owadów, które zjadają pąki, liście, korę lub drewno.
- **Uszkodzenia kory** – przez nie do drzew wnikają choroby.

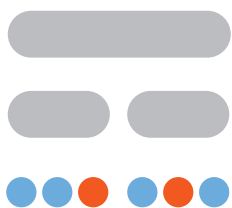

3. Jakie drzewa rosną w twojej okolicy? Ile ich jest: dużo czy mało?

4. Wyobraź sobie, że jesteś drzewem. Jakie prośby skierujesz do ludzi?

dz Dz

dz Dz

dzbanek
dzba nek
dz b a n e k

- Ojej! Urwałem ucho od dzbanka! – woła tata. – Teraz trzeba go wyrzucić do śmieci.
- Ucho można przykleić – mówi Kasia.
- Nie wyrzucajmy dzbanka, tato – prosi Kasia. Zmartwiony tata odpowiada:
- Chyba nie damy rady go naprawić.
- Kasia patrzy na dzbanek, a potem proponuje:
- A może zrobimy z niego dzbanek na pędzle?
- Dzbane na pędzle to bardzo dobry pomysł! – woła zadowolony tata.

1. Przyjrzyj się ilustracji. Opowiedz, co się na niej dzieje.
2. Wyszukaj w tekście wyrazy, w których występuje **dz**.
3. Poćwicz czytanie wybranego fragmentu tekstu.

bardzo

pędzel

dzwonek

siedzą

4. W jaki sposób Kasia z tatą postanowili wykorzystać uszkodzony dzbanek?
5. Jak można wykorzystać uszkodzone przedmioty? Stwórzcie w grupach plakaty, na których przedstawicie wasze pomysły.

Segregowanie odpadów

Do zielonego pojemnika wyrzucam puste słoiki. Papiery i stare kartony wrzucam do niebieskiego pojemnika.

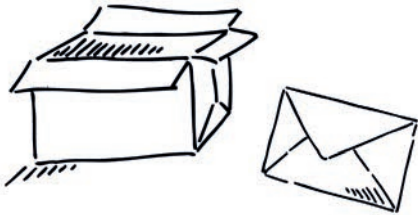
W żółtym pojemniku lądują plastikowe pojemniki po jogurcie. Do którego pojemnika należy wyrzucić metalowe opakowania? Co zrobić z obierkami po ziemniakach, a co – ze starym kubkiem?

1. Wymień kolory pojemników, które służą do segregowania odpadów.
2. Co wrzucamy do tych pojemników?
3. W jaki sposób w twoim domu segreguje się odpady?

Recykling

Ponowne wykorzystanie odpadów to recykling.

Dlaczego **segregujemy odpady**?
Bo wiele odpadów wyrzuconych do wspólnego śmietnika bardzo szkodzi Ziemi.

Niepotrzebny papier można **wykorzystać powtórnie** do produkcji gazet. Zużyte szklane i plastikowe butelki po odpowiednim przetworzeniu mogą służyć jako nowe opakowania.

Czy wiesz, że z niektórych odpadów robi się użyteczne rzeczy? Z plastikowych butelek można na przykład wyprodukować **polar**, mięciutki materiał na bluzy.

1. Na czym polega recykling?
2. Sprawdź, które przedmioty w twoim otoczeniu pochodzą z recyklingu.

Kolorowe święta

W tym tygodniu:

- poznamy jaja różnych ptaków;
- porozmawiamy o zwyczajach związanych ze Świątami Wielkanocnymi;
- będziemy malować pisanki;
- zastanowimy się nad tym, jakie emocje towarzyszą wspólnej zabawie;
- będziemy ćwiczyć dodawanie i odejmowanie w zakresie 20.

**Niezwykłe
jajka**

**Świąteczny
stół**

**Przygotowania
do świąt**

Śmigus-dyngus

**Pora na logiczne
myślenie!**

Wyzwanie tygodnia

Jak myślisz, czyje to są jaja?

Na podstawie informacji dobierz nazwę ptaka do każdego jaja.

Jajo przepiórki jest większe od jaja kolibra i ma ciemne cętki. Indyce jajo ma drobne kropki i nie jest największe.

indyk

koliber

struś

przepiórka

Tajemnice ptasich jaj

Jaja ptasie mają różne kolory i różną wielkość. Chyba nie zdziwi was to, że najmniejsze jaja składa samica najmniejszego ptaka na świecie – koliberka hawańskiego. Jej jajo jest tak małe jak ziarnko grochu!

Największe jaja znosi oczywiście samica największego ptaka na świecie – **strusia afrykańskiego**. Jej jajo osiąga 20 cm długości. Jajecznica z takiego jaja może najeść się kilka osób!

Skorupka jajka jest dość twarda, ponieważ ma chronić rozwijające się w nim pisklę. Ma też w sobie mnóstwo bardzo małych otworów, które pozwalają oddychać pisklęciu rosnącemu wewnątrz jajka.

A czy wiesz, dlaczego w opakowaniach w sklepie jajka są ustawione czubkami do góry? Tak ustawione jajka trudniej jest zgnieść! Jajka leżące na podłużnym boku naciśnięte pękną łatwiej.

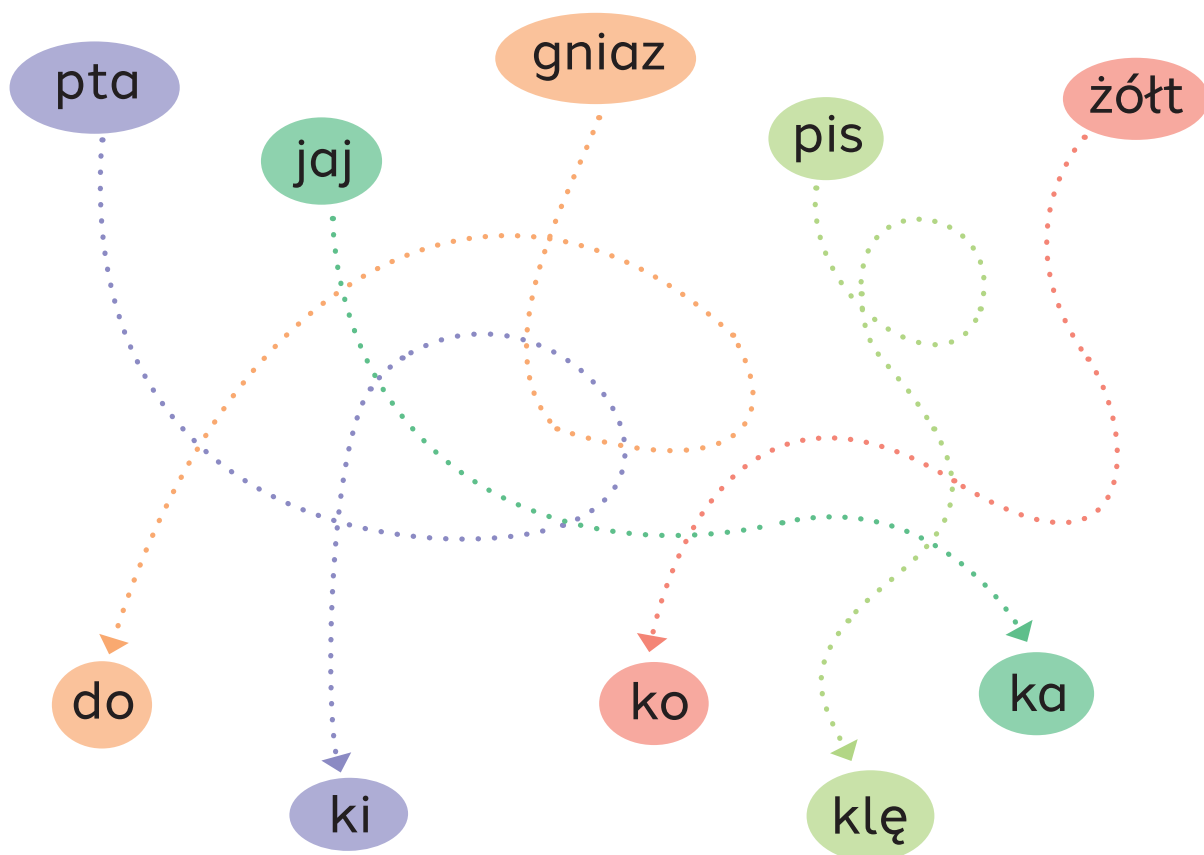
1. Jaką długość ma jajo strusia afrykańskiego? Sprawdź na linijce, ile to jest.
2. Przekonaj się, czy jajko, które masz w domu, jest świeże.
 - Włóż ostrożnie jajko do naczynia z zimną wodą.
 - Jeżeli wypłynie na wierzch, to nie nadaje się do spożycia.
 - Jeśli natomiast opadnie na dno, to jest świeże.

1. Czytaj coraz głośniej.

za zia **ża**
ze ze **zie**
ziu zu **żu**
zo zio **zo**

2. Przeczytaj sylaby tak, żeby powstały wyrazy.

Wesołe jajko

(fragment książki „Nie tylko wrona chodzi zdziwiona”)

Dlaczego w święta wielkanocne życzymy sobie „wesołego jajka”? Bo jajko wielkanocne z radości płacze. Nawet jeśli przyjdzie na świat z gołą skorupką, już jest wesołe. Na Wielkanoc jajka są malowane na czerwono, zielono, żółto. Kolory to radość. Jak ktoś chce kogoś rozśmieszyć, maluje sobie nos i policzki na kolorowo i jest śmieszny. Jak na jajku narysujemy nos, oczy, usta, ukazuje się buzia pyzata, która ucieszy pół świata.

Na Wielkanoc mamy się cieszyć, bo zwyciężyło dobro, a nie zło!

Życzymy sobie także „wesołego baranka”. Poza Wielkanocą baranek jest smutny, blady, słaby, wydaje się, że go wilki zjedzą, a na Wielkanoc ma czerwoną chorągiewkę, tak jak żołnierz, który wygrał bitwę i pokazuje sztandar. [...]

1. O jakich wielkanocnych symbolach jest mowa w tekście?
2. Jakie życzenia składamy sobie na Święta Wielkanocne?

malowanie farbami

naklejanie

farbowanie

malowanie
woskiem

1. Jakie ozdoby przygotowuje się na święta Wielkiej Nocy?
2. Jakimi technikami ozdobi się jaja na Wielkanoc?
3. Wykonaj wielkanocną pisanekę w dowolny sposób.

Baranek z twarogu

Przygotuj:

serek wiejski,
żółtą paprykę,
rzodkiewkę,
ogórek, chleb,
pietruszkę, rukolę,
ziarenka pieprzu, talerz,
plastikowy nóż.

1. Wymień produkty potrzebne do zrobienia wielkanocnego baranka.
2. Przygotujcie w klasie swoje wielkanocne baranki.
3. Jakie potrawy przygotowuje się na święta w twoim domu?
4. Jakich zasad należy przestrzegać podczas przyrządzania potrawy?

Niedługo Wielkanoc.

Robimy wielkanocnego baranka z serka.

Grudki serka tworzą białą wełnę.

Głowa baranka jest z chleba,

rogi są ze skórki rzodkiewki.

Baranek biega na nogach z ogórka.

Układamy baranka na talerzu, przygotowujemy kolorowe kwiaty z rzodkiewki, ogórka, papryki.

– Baranku, mamy dla ciebie trochę trawy!

Śmigus

Śmigus! Dyngus! Na uciechę
z kubła wodę lej ze śmiechem!
Jak nie z kubła, to ze dzbana,
śmigus-dyngus dziś od rana!

Staropolski to obyczaj,
żebyś wiedział i nie krzyczał,
gdy w Wielkanoc, w drugie święto,
będziesz kurtkę miał zmokniętą.

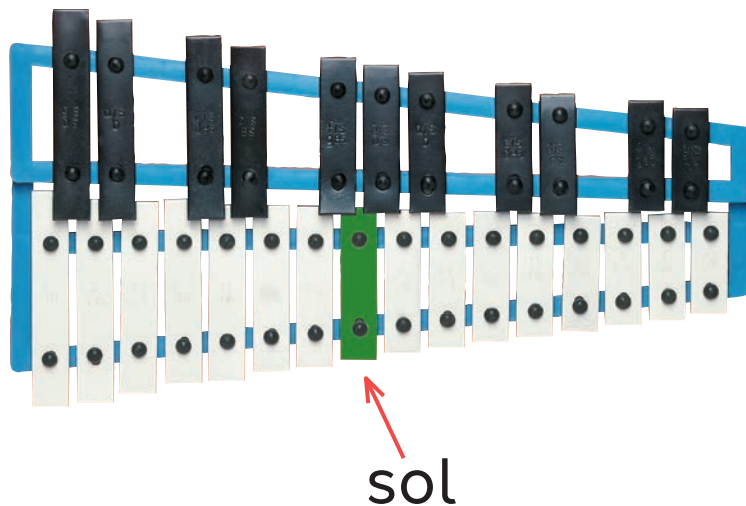

1. Jak nazywamy drugi dzień Świąt Wielkanocnych? Jaki zwyczaj jest związany z tym dniem?
2. Opowiedz o własnych przeżyciach związanych z lanym poniedziałkiem.
3. O czym należy pamiętać w czasie zabaw śmigusowych?

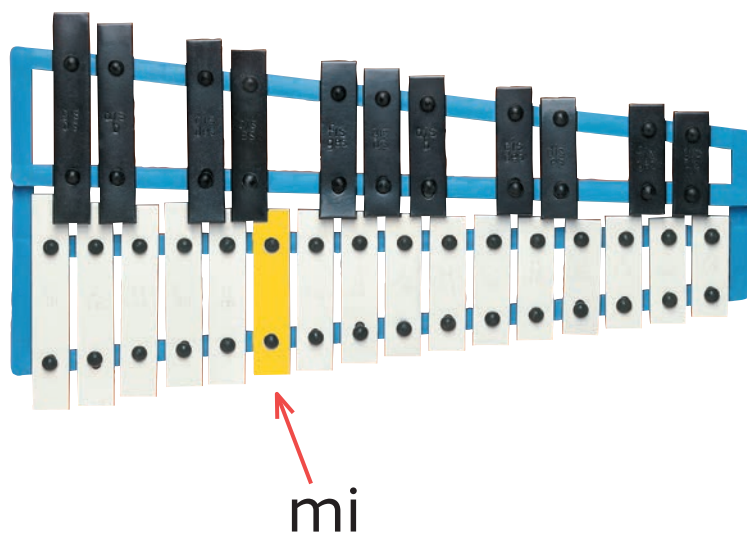

Dźwięki sol i mi

DŹWIĘK
sol
POŁOŻENIE
druga linia

DŹWIĘK
mi
POŁOŻENIE
pierwsza linia

1. Gdzie na pięciolinii jest położony dźwięk **sol**, a gdzie – dźwięk **mi**?
2. Znajdź te dźwięki na dzwonkach i je zagraj.

Instrumenty dęte

trąbka

flet prosty

flet poprzeczny

1. Na podstawie zdjęć powiedz, z jakich materiałów mogą być wykonane instrumenty dęte.
2. Dowiedz się, jakie są jeszcze inne instrumenty dęte.
3. Jak nazywają się muzycy grający na trąbce, a jak – na flecie?

Henryk Weyssenhoff (czytaj: wejsenhof),
„Wiosna”

Peter Paul Rubens, „Taniec chłopów”

Cornelius van Leemputten (czytaj: kornelius wan lemputen), „Pasterz i jego pies”

1. Wysłuchaj fragmentów utworu Antonia Vivaldiego (czytaj: wiwaldiego) „Cztery pory roku. Wiosna”.
2. Jak sądzisz, które z zaprezentowanych obrazów mogłyby być ilustracją do wysłuchanych fragmentów utworu?
3. Powiedz, w jaki nastrój wprowadzają cię poszczególne obrazy.
4. Narysuj własną ilustrację do wybranego fragmentu muzyki.

Kosmoks

– Dawno temu – opowiadała Lotka – smoki były ogromne. Ledwo mieściły się na Ziemi i ciągle nadeptywały sobie na łapy i ogony. Pewnego razu smok Bazyli zawołał:

– Polecę w kosmoks! Tam nie jest ciasno.

Wzbił się w niebo, a jego łuski odbijały światło słońca w ciemnościach. I w ten sposób Bazyli stał się gwiazdą.

– Gwiazdy są z kamienia! – zaprotestował Cyryl.

– Gdy dorosnę, polecę w kosmoks – westchnął Jacenty. – Ale nie zostanę gwiazdą, tylko kosmoknautą!

Błoto

Śnieg stopniał, ale na podwórku zamiast trawy pełno było błota.

– Ale plucha! – Roześmiał się Cyryl. – Co powiecie na błotną bitwę?

Jacenty cisnął błotem w jego kierunku. Plask!

Brunatna plama rozlała się na łuskach Cyryla jak mokry kleks. Cyryl ryknął i cisnął swoim błotem

prosto w... nos Lotki. Zdenerwowana Lotka
trafiła w... Ksawerego.

Gdy na podwórko wpadła pani Gryzelda, smoki
wyglądały jak małe błotne pagórki.

– Są chwile – westchnęła pani – gdy wolę,
aby wróciła zima.

Wiosna

- Kochane smoki, wymieńcie znane wam oznaki wiosny – poprosiła pani Gryzelda.
- Świeci słońce, z ziemi wyglądają krokusy i inne wiosenne kwiaty, a na gałęziach są zielone pąki – wymieniła Lotka.
- Na trawnikach pojawia się młoda trawa – dodał jeszcze Cyryl.
- Latają motyle i bzyczą muchy – mówił Jacenty. – Ptaki śpiewają i wiją gniazda... Ksawery wyfrunął ze swojej ławki, wywinął koziołka i zawołał:
- A smoki wariują z radości!

Woda

Pani Gryzelda zainstalowała w klasie dystrybutor z wodą. Jacenty podleciał do niego i nalał sobie pełen kubek. A potem następny.

– Teraz ja! – Odepchnął go Cyryl.

Jacenty nie ustępował. Naciskali na pompkę na zmianę, a wokół dystrybutora zbierało się całe jezioro wody.

– Stop! – zawołała pani Gryzelda. – Nie wolno marnować wody. Smoki pustynne nie mają jej nawet tyle, ile wy w jednym kubku.

Smoki wyobraziły sobie spragnionych kuzynów na suchej pustyni. I spuściły głowy ze wstydu.

Spóźnienie

Ksawery spóźnił się na lekcje. Znowu. Wleciał do klasy jak torpeda i... spadł na podłogę z wrażenia. Sala była pusta. Ksawery zaglądał pod ławki i za zasłonki, podleciał też do okna.

– Hop, hop! – wołał. – Jest tu ktoś?

– Nie ma nikogo! – zadudnił głos zza regału.

A potem na środek sali wypadli Jacenty z Cyrylem. Śmiali się tak, że aż im łzy kapąły na podłogę.

– Prima aprilis! – zawołali. – Pani zwolniła nas z lekcji i zaprosiła na lody. Zbieraj się, bo spóźnimy się też do cukierni!

Gra w zielone

– Jutro zagramy w zielone – ogłosiła pani Gryzelda i dodała: – Wygra ten, kto weźmie ze sobą coś zielonego. Każdy z was może wygrać! Następnego dnia smoki pokazywały przyniesione z domu rzeczy. Lotka – oswojoną żabę, Jacenty – liść, a Ksawery – zielony kubek do płukania zębów. Cyryl, który zupełnie zapomniął o pracy domowej, schował się pod ławką i udawał, że go nie ma. Nagle coś zauważył. Wyleciał na środek sali i zawołał: – Ja mam coś zielonego przez cały rok! I z dumą zaprezentował swoje zielone łuski.

Niezwykła lekcja

Zbliżała się Wielkanoc. Smoki zamiast uważać na lekcjach, wyglądali przez okna i wierciły się w ławkach.

– Dość tego! Chowajcie książki i lećcie za mną – zawołała w końcu pani Gryzelda.

Bez słowa wyleciała z sali i pokierowała je... do kuchni.

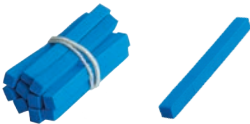
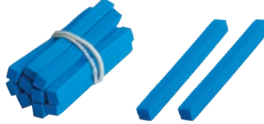
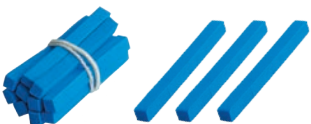
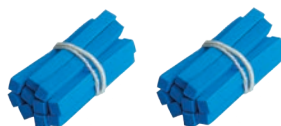

– Na jutro zaplanowałam ozdabianie mazurków –
oznajmiła. – Myślę jednak, że możecie się nimi zająć
już teraz.

Gdy zagnietli ciasto, Jacenty urwał kawałek
i wpakował sobie do pyska.

– Takie lekcje to ja mogę mieć każdego dnia –
westchnął rozmarzony.

 $10 + 1 = 11$ 1 dziesiątka 1 jedność	 $10 + 2 = 12$ 1 dziesiątka 2 jedności
 $10 + 3 = 13$ 1 dziesiątka 3 jedności	 $10 + 4 = 14$ 1 dziesiątka 4 jedności
 $10 + 5 = 15$ 1 dziesiątka 5 jedności	 $10 + 6 = 16$ 1 dziesiątka 6 jedności
 $10 + 7 = 17$ 1 dziesiątka 7 jedności	 $10 + 8 = 18$ 1 dziesiątka 8 jedności
 $10 + 9 = 19$ 1 dziesiątka 9 jedności	 $10 + 10 = 20$ 2 dziesiątki 0 jedności

1. Wskaż na ilustracji poniżej, gdzie jest 10 jedności, a gdzie jest 1 dziesiątka.

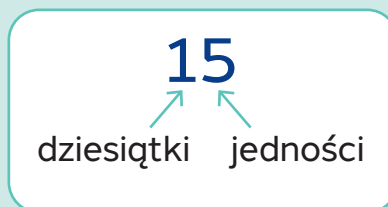

2. Skorzystaj z ilustracji w tabeli i układaj z patyczków kolejne liczby od 11 do 20.

Cyfry to znaki służące do zapisywania liczb.

To są **liczby jednocyfrowe**: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

Liczby dwucyfrowe zapisujemy za pomocą dwóch cyfr.

3. Odpowiedz na pytania Noni.

Ile mamy cyfr?

Czy istnieje cyfra 10?

Ile cyfr potrzeba do zapisania liczby 10?

Jaka jest najmniejsza liczba jednocyfrowa?

4. Które z tych liczb potrafisz przeczytać?

8 15 37 100 256 1500

- Ile cyfr potrzeba do zapisania liczby osiem, a ile – do zapisania liczby piętnaście? Jakie to są cyfry?

5. Dokończ według wzoru.

12 to jedna dziesiątka i dwie jedności.

A. 13 to...

B. 16 to...

C. 11 to...

D. 16 to...

E. 19 to...

F. 14 to...

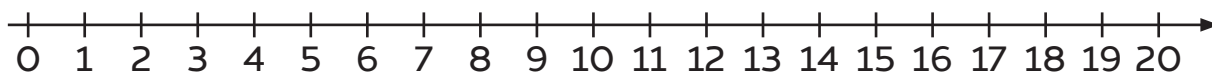
Który
z kolei?

Jedenasty, dwunasty, trzynasty, czternasty, piętnasty, szesnasty, siedemnasty, osiemnasty, dziewiętnasty, dwudziesty.

1. Przeczytaj kolejne liczby od 10 do 20, a następnie od 20 do 10.

2. Powiedz, jakie liczby przedstawiono za pomocą kolorowych pasków.

3. Przyjrzyj się ilustracji i powiedz, które miejsca są wolne, a które są zajęte.

4. Powiedz, jakich kolejnych liczb brakuje w każdej ramce.

11 ? 13

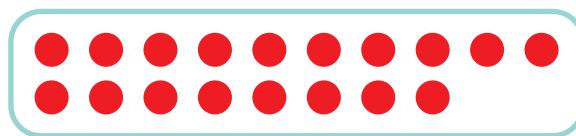
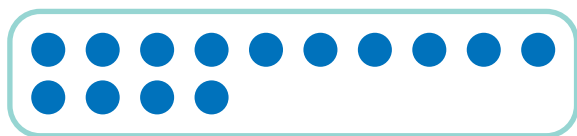
? 15 ?

15 ? 17 ? ? 20

9 ? 11 12 ? ?

7 8 ? ? ? ? 13

5. Ile jest niebieskich kótek? Ile jest czerwonych? Wskaż ramkę, w której jest więcej kótek.

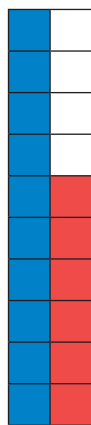

6. Porównaj liczby. W każdej parze wskaż mniejszą liczbę.

12

?

16

19

?

13

15

?

20

7. Odczytaj zapisy i w każdym z nich wskaż większą liczbę.

$15 < 17$

$18 > 14$

$10 < 16$

$13 < 20$

$16 > 12$

$11 < 17$

$20 > 13$

$14 > 11$

8. Posłuchaj, co mówią dzieci. Odpowiedz na pytanie Ady.

Ada

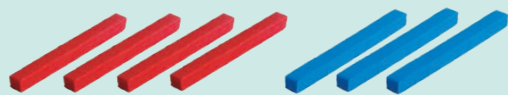
Mam na półce
15 książek
A ile ty masz?

Kuba

Ja mam więcej książek
niż ty i mniej niż 17.

Jeśli wiesz, ile to jest $4 + 3$, to łatwo obliczysz, ile to jest $14 + 3$.

$$4 + 3 = 7$$

$$14 + 3 = 17$$

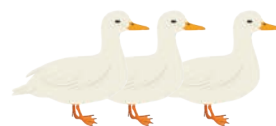
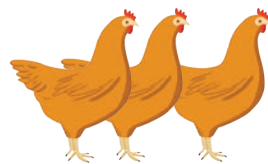
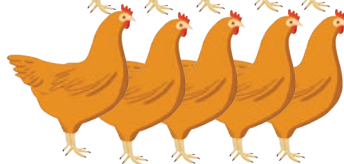
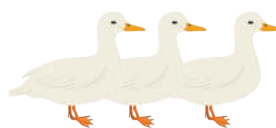
1. Ułóż działania dodawania do rysunków i oblicz według wzoru.

$$2 + 3 = 5$$

$$12 + 3 = 15$$

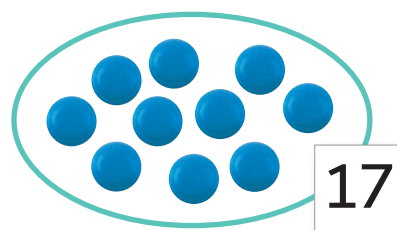
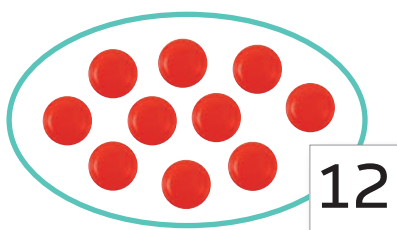
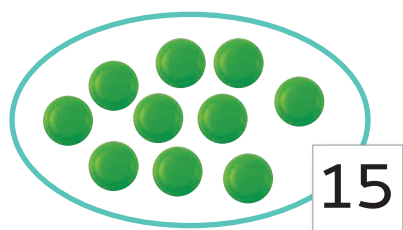

2. Oblicz, ile ptaków znajduje się na rysunku.

$$10 + 3 = ?$$

3. Powiedz, ile pchełek brakuje w każdej pętli, aby było ich tyle, ile wskazuje liczba w okienku.

$$10 + ? = 15 \quad 10 + ? = 12 \quad 10 + ? = 17$$

4. Popatrz na ilustrację. Oblicz, ile jest razem szyszek.

$$5 + 10 = ?$$

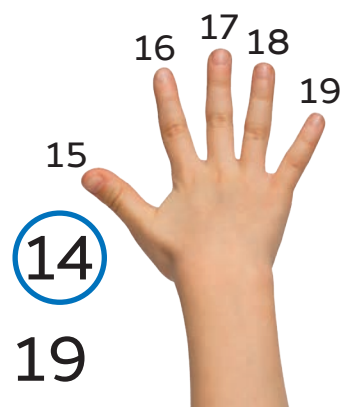
$$? + ? = ?$$

1. Przyjrzyj się, w jaki sposób można wykonywać dodawanie na palcach.

Doliczamy
5 do 14.

$$14 + 5 = ?$$

$$14 + 5 = 19$$

2. Oblicz na palcach wyniki działań.

$$15 + 2 = ?$$

$$12 + 4 = ?$$

$$16 + 4 = ?$$

3. Wskaż działania, których wynikiem jest liczba 15.

$$11 + 4$$

$$12 + 3$$

$$14 + 2$$

$$17 + 2$$

$$15 + 1$$

$$13 + 2$$

$$16 + 3$$

$$10 + 5$$

4. Przepisz działania do zeszytu i oblicz.

$$15 + 5 = ?$$

$$13 + 7 = ?$$

$$12 + 8 = ?$$

$$14 + 6 = ?$$

$$16 + 4 = ?$$

$$19 + 1 = ?$$

5. Rozwiąż zadanie w zeszycie.

Tomek ma 18 zł. Brat oddał mu 2 zł. Ile złotych ma teraz Tomek?

1. Dopełnij podane liczby do 10.

$10 = 9 + \boxed{?}$

$10 = 8 + \boxed{?}$

$10 = 7 + \boxed{?}$

$10 = 6 + \boxed{?}$

$10 = 5 + \boxed{?}$

$10 = 4 + \boxed{?}$

2. Oblicz w pamięci.

$10 + 4 = \boxed{?}$

$10 + 5 = \boxed{?}$

$10 + 1 = \boxed{?}$

$10 + 7 = \boxed{?}$

$10 + 3 = \boxed{?}$

$10 + 8 = \boxed{?}$

3. Zapisz w zeszycie działania do podanych rysunków według wzoru.

$$\overbrace{6 + 4 + 3}^{10} = 13$$

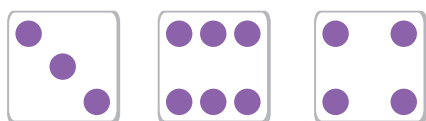
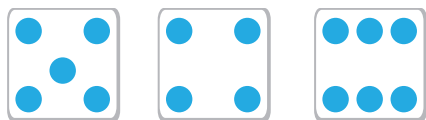

4. Ile jest oczek na każdej ścianie kostki? Ile oczek jest razem?

Zapisz właściwe działania do rysunków i oblicz według wzoru.

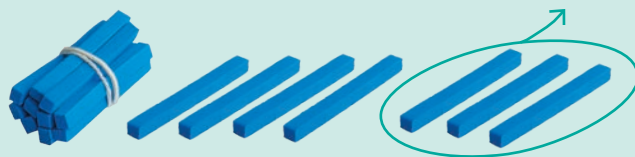
$$\overbrace{2 + 5 + 5}^{10} = 12$$

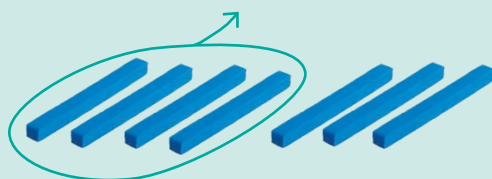
Zobacz, jak łatwo
możesz odejmować.

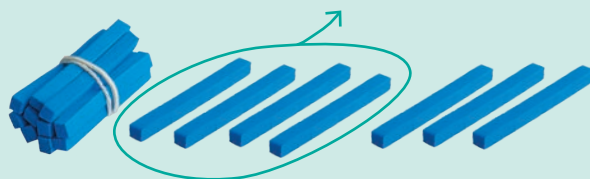
$$7 - 3 = 4$$

$$17 - 3 = 14$$

$$7 - 4 = 3$$

$$17 - 4 = 13$$

1. Ułóż działania odejmowania do podanych rysunków i oblicz według wzoru.

$$8 - 5 = 3$$

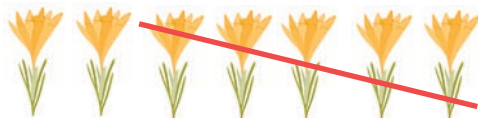
$$18 - 5 = 13$$

$$7 - \boxed{?} = \boxed{?}$$

$$17 - \boxed{?} = \boxed{?}$$

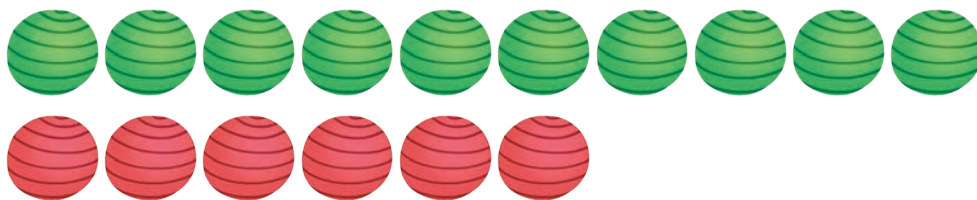

$$\boxed{?} - \boxed{?} = \boxed{?}$$

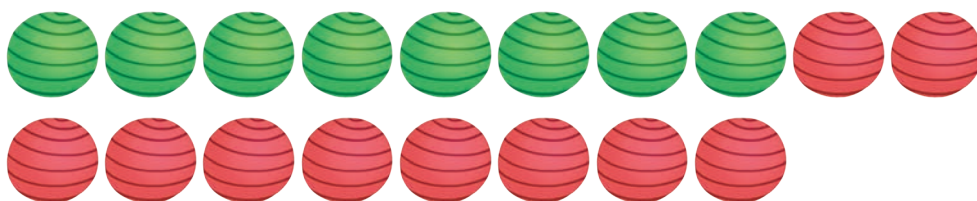

$$\boxed{?} - \boxed{?} = \boxed{?}$$

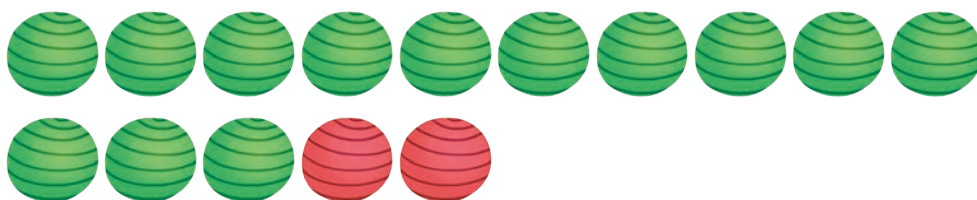
2. Ile jest wszystkich piłek na każdym rysunku? Ile zielonych piłek zostanie, jeżeli zabierzemy czerwone piłki?

$$16 - 6 = \boxed{?}$$

$$18 - \boxed{?} = \boxed{?}$$

$$\boxed{?} - \boxed{?} = \boxed{?}$$

3. Odpowiedz na pytanie Tomka.

Jeżeli od liczby, o której myślę,
odejmę 3, to otrzymam 14.
A jeśli do tej liczby dodam 3,
to będzie 20.
O jakiej liczbie myślę?

1. Oblicz w pamięci.

$$9 - 5 = \boxed{?}$$

$$8 - 1 = \boxed{?}$$

$$7 - 6 = \boxed{?}$$

2. Przyjrzyj się, w jaki sposób można wykonywać odejmowanie na palcach.

Odliczamy
5 od 19.

$$19 - 5 = \boxed{?}$$

$$19 - 5 = 14$$

3. Oblicz na palcach wynik działań.

$$18 - 4 = \boxed{?}$$

$$16 - 3 = \boxed{?}$$

$$17 - 5 = \boxed{?}$$

$$13 - 3 = \boxed{?}$$

$$15 - 2 = \boxed{?}$$

$$19 - 6 = \boxed{?}$$

4. Do każdego działania wskaż odpowiedni wynik w kółku.

$$13 - 1$$

$$19 - 8$$

$$18 - 3$$

15

13

16

14

11

12

18

$$16 - 3$$

$$15 - 1$$

$$20 - 4$$

$$20 - 2$$

1. Julka miała 12 zł. Dostała od mamy 5 zł. Ile złotych ma teraz Julka?

Julka

miała

dostała

ma teraz ? zł

- Ile złotych zostanie Julce, jeżeli kupi plastelinę, która kosztuje 7 zł? Pokaż rozwiązanie na ilustracji.

2. Jednego dnia w ogródku zakwitło 15 żółtych krokusów. Drugiego dnia zakwitły jeszcze 3 fioletowe krokusy. Ile krokusów kwitło razem w ogródku? Podaj wynik działania i dokończ odpowiedź.

$$15 + 3 = ?$$

Odpowiedź: W ogródku kwitło razem...

3. Posłuchaj zadania lub je przeczytaj, jeśli potrafisz. Pokaż rozwiązanie na ilustracji.

Było 14 muffinków. Ola wzięła 3 muffinki.
Ile muffinków zostało?

4. Adam ma 15 zł, a Wojtek 17 zł. Ile złotych trzeba dołożyć Adamowi, żeby miał tyle samo co Wojtek?

Adam

Wojtek

5. Postuchaj zadania lub przeczytaj je, jeśli potrafisz. Wskaż właściwą odpowiedź.

Zosia ma 15 koralików. Ala ma o 3 koraliki mniej niż Zosia. Ile koralików ma Ala?

A. 15

B. 12

C. 13

6. Postuchaj zadania lub przeczytaj je, jeśli potrafisz.

Olek ma 16 autek. Filip ma o 2 autka więcej niż Olek. Ile autek ma Filip?

- Narysuj w zeszycie autka Olka. Pod nimi narysuj autka Filipa. Zamiast autek możesz narysować kwadraty.
- Napisz odpowiedź.

7. Jak myślisz, dlaczego Staś tak powiedział?
Uzasadnij swoje zdanie.

Do 12 najpierw dodałem 2,
a potem odjęłem 2.
Nie muszę obliczać wyniku.

1. Czytamy zadanie.

2. Zastanawiamy się, czego dotyczą liczby w zadaniu.

4. Wybieramy sposób rozwiązania.

3. Poprawiamy zadanie, jeśli brakuje w nim liczb lub pytań.

1. Przeczytaj zadanie.

Na rabatce kwitło 14 tulipanów.
Hania zerwała 3 tulipany.

A. Powiedz, czego brakuje w tym zadaniu.

B. Wskaż odpowiednie pytanie.

Ile tulipanów kwitło na rabatce?

Ile tulipanów zostało na rabatce?

Ile tulipanów zerwała Hania?

C. Powiedz, jak należy rozwiązać to zadanie po dodaniu pytania.

2. Przeczytaj zadanie.

Wojtek miał 12 kredek. Dał Markowi kilka kredek.
Ile kredek zostało Wojtkowi?

A. Powiedz, czego brakuje w tym zadaniu.

B. Wskaż, która para liczb może wystąpić w tym zadaniu.

12

15

12

2

12

0

C. Powiedz, jak należy rozwiązać to zadanie po jego poprawieniu.

Płyny mierzymy
w litrach.

1 liter = 1 l

1. Odczytaj z ilustracji, ile litrów wody znajduje się w każdym naczyniu.

2. Przeczytaj zadanie. Wskaż działanie, które poprawnie zapisano do zadania.

Mama kupiła 2 litry soku jabłkowego i 2 litry soku malinowego. Ile litrów soku kupiła mama?

A. $2\text{ l} + 2\text{ l} = 4\text{ l}$

B. $2 + 2 = 4$

Wyzwanie matematyczne

Powodzenia!

Przeprowadźcie eksperyment.

- Podzielcie się na grupy.
- Każda grupa otrzymuje taką samą litrową butelkę wody i naczynie różniące się od pozostałych kształtem.
- Następnie każdy zespół przelewa wodę z butelki do swojego naczynia tak, żeby nie wylać wody poza naczynie.

- Porozmawiajcie o tym, ile litrów wody jest w każdym naczyniu po przelaniu wody z butelki.

Zakupy, cena i reszta

Zakupy można robić w różnych miejscach. Dorośli często kupują produkty w **sklepach internetowych**, w których **nie można płacić gotówką**.

Produkty możemy kupić za gotówkę, gdy mamy dokładnie tyle pieniędzy, ile trzeba zapłacić za zakupy, albo gdy mamy ich więcej. Kiedy dajemy więcej pieniędzy, otrzymujemy **resztę**.

$$10 \text{ zł} - 7 \text{ zł} = 3 \text{ zł}$$

↑ ↑ ↑
pieniądze Oli cena soku reszta

Jak dobrze robić zakupy?

1. Przygotuj listę zakupów.
2. Wybierz odpowiedni sklep.
3. W sklepie wybierz produkty ze swojej listy. Zwróć uwagę na ich ceny i daty ważności!
4. Idź do kasy i zapłać za zakupy.
5. Przelicz, czy zgadza się reszta.

1. Gdzie członkowie twojej rodziny najczęściej robią zakupy? Gdzie jeszcze można zrobić zakupy?
2. Kiedy otrzymamy resztę z zakupów, a kiedy jej nie dostaniemy?
3. Powiedz, jak należy dobrze robić zakupy.

Czas na powtórkę! Odpowiedz na pytania.
Po każdej odpowiedzi zastanów się, czy pytanie
było dla ciebie proste, średnio trudne czy trudne.
Możecie też zadawać sobie pytania w parach.

1. Ile dziesiątek i jednostki ma każda z podanych liczb?

13 to ? dziesiątka i ? jednostki.

17 to ? dziesiątka i ? jednostki.

15 to ? dziesiątka i ? jednostki.

18 to ? dziesiątka i ? jednostki.

11 to ? dziesiątka i ? jednostka.

2. Jak należy uporządkować te liczby, żeby stały w kolejności
od największej do najmniejszej?

3

19

8

16

11

15

20

3. Jakie liczby mogą kryć się pod znakami zapytania? Do każdego zapisu
podaj jedną pasującą liczbę.

$18 > ?$

$15 < ?$

$13 > ?$

$10 < ?$

4. Jakie wyniki mają te działania?

$10 + 5 = ?$

$3 + 10 = ?$

$10 + 4 = ?$

$6 + 10 = ?$

$10 + 2 = ?$

$1 + 10 = ?$

5. Jakie są wyniki tych działań?

$$10 + 3 = \boxed{?}$$

$$13 - 3 = \boxed{?}$$

$$3 + 10 = \boxed{?}$$

$$13 - 10 = \boxed{?}$$

6. Jak trzeba dokończyć każde zdanie?

Liczbą o 2 mniejszą od 17 jest...

Liczbą o 3 większą od 16 jest...

Liczbą o 5 mniejszą od 19 jest...

7. Jakie wyniki mają te działania?

$$2 + 5 + 5 = \boxed{?} \quad 7 + 3 + 4 = \boxed{?} \quad 6 + 2 + 4 = \boxed{?}$$

8. Jakie odpowiedzi należy podać na poniższe pytania?

- Ile jest litrów soków owocowych?
- Ile jest litrów soków warzywnych?
- Których soków jest więcej? O ile litrów więcej?

Jak obliczyć na liczydełku,
ile to jest $9 + 5$?

$$9 + 5 = 9 + 1 + 4 = 14$$

1. Przygotuj pasek liczydełka oraz po 10 żetonów w dwóch kolorach. Układaj kolejne działania za pomocą żetonów tak jak na ilustracji powyżej. Obliczaj wyniki.

$$9 + 3 = ?$$

$$9 + 4 = ?$$

$$9 + 6 = ?$$

$$9 + 7 = ?$$

$$9 + 8 = ?$$

$$9 + 9 = ?$$

- Zapisz działania i wyniki w zeszycie.

2. Ola miała 9 zł. Dostała od taty 6 zł. Ile złotych ma teraz Ola?

miała 9 zł

dostała 6 zł

10 zł

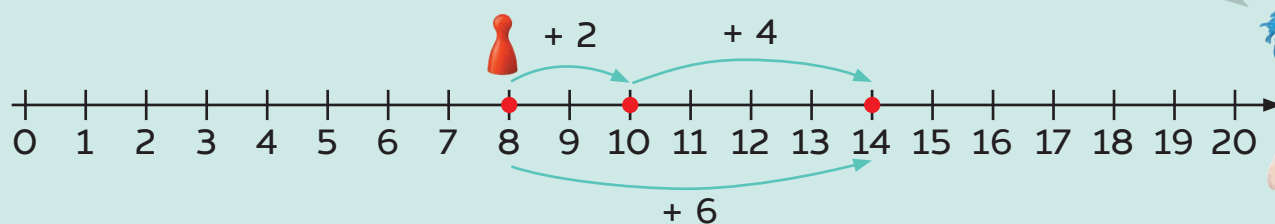
5 zł

Odpowiedź: Ola ma teraz ? zł.

3. Ile tu jest razem parasoli? Zapisz w zeszycie odpowiednie działanie i oblicz.

Jak obliczyć na rysunku,
ile to jest $8 + 6$?

$$8 + 6 = 8 + 2 + 4 = 14$$

1. Przygotuj pionek do gry. Stawiaj go na za każdym razem na osi liczbowej poniżej na liczbie 8. Potem przesuwaj o tyle kroków, ile wskazuje druga liczba w działaniu. Obliczaj wyniki działań.

$8 + 3 = ?$

$8 + 4 = ?$

$8 + 5 = ?$

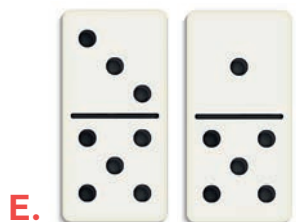
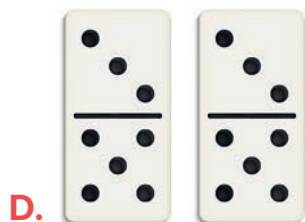
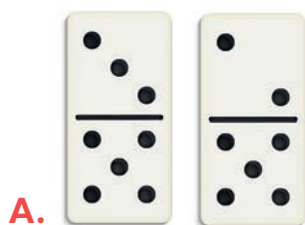
$8 + 7 = ?$

$8 + 8 = ?$

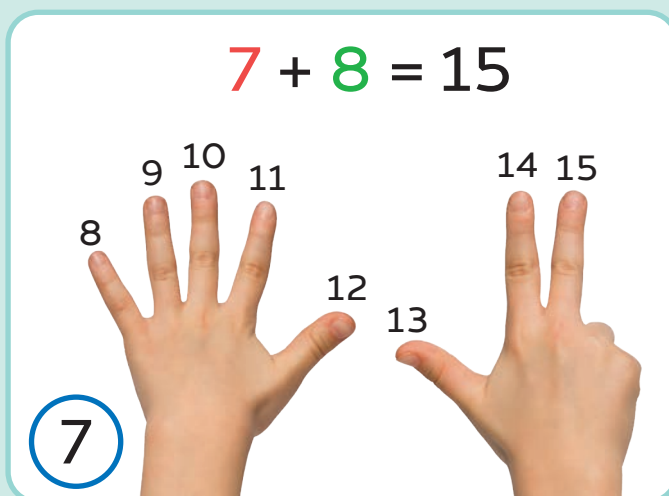
$8 + 9 = ?$

- Zapisz działania i wyniki w zeszycie.

2. Ile jest razem oczek na obu kostkach domina? Zapisz w zeszycie odpowiednie działania i oblicz.

Jak obliczyć
na palcach,
ile to jest $7 + 8$?

1. Doliczaj na palcach kolejne liczby do 7. Obliczaj wyniki działań.

$$7 + 3 = ?$$

$$7 + 4 = ?$$

$$7 + 6 = ?$$

$$7 + 7 = ?$$

$$7 + 8 = ?$$

$$7 + 9 = ?$$

• Zapisz działania i wyniki w zeszycie.

2. Ile to jest razem dni? Uzupełnij ustnie wypowiedzi.

Tydzień i 5 dni to razem ? dni.

Tydzień i 4 dni to razem ? dni.

Tydzień i 6 dni to razem ? dni.

Dwa tygodnie to razem ? dni.

3. Który chłopiec był dłużej na wyjeździe?

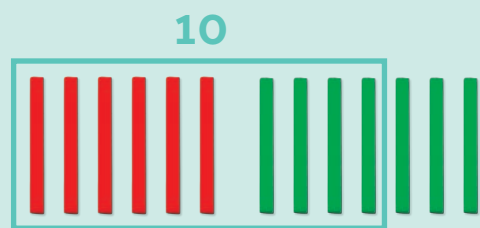
Igor

Ja byłem o 4 dni
dłużej niż tydzień.

A ja – tydzień i 4 dni.

Marcel

$$6 + 7 = 6 + 4 + 3 = 13$$

Jak obliczyć
na patyczkach,
ile to jest $6 + 7$?

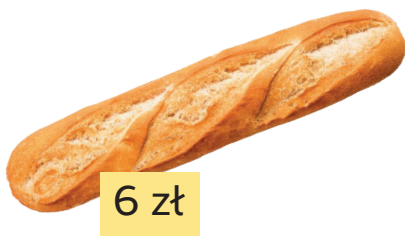

1. Przygotuj patyczki w dwóch kolorach. Układaj z nich działania podobnie jak na ilustracji powyżej. Obliczaj wyniki działań.

$$6 + 5 = \boxed{?} \quad 6 + 6 = \boxed{?} \quad 6 + 7 = \boxed{?} \quad 6 + 9 = \boxed{?}$$

- Zapisz działania i wyniki w zeszycie.

2. Iga kupiła bagietkę za 6 zł i chleb za 9 zł. Ile złotych Iga zapłaciła za pieczywo?

$$6 \text{ zł} + 9 \text{ zł} = \boxed{?} \text{ zł}$$

Odpowiedź: Iga zapłaciła za pieczywo $\boxed{?}$ zł.

3. Jakie znaki powinny znaleźć się między działaniami zamiast znaków zapytania: > czy <?

$$6 + 6 \quad \boxed{?} \quad 6 + 8 \quad \quad 6 + 9 \quad \boxed{?} \quad 5 + 6$$

- Czy trzeba wykonywać obliczenia? Przekonaj koleżankę lub kolegę do swojej opinii na ten temat.

1. Zobacz, w jaki sposób dzieci obliczały wynik działania.

$$11 - 4 = \boxed{?}$$

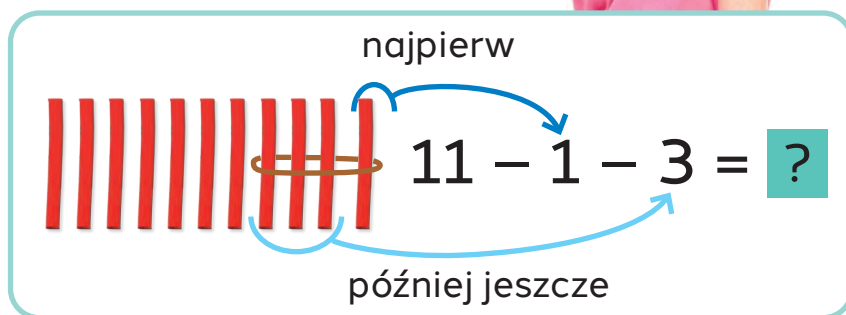
Kuba

Zastosowałem
metodę
odliczania.

Ja liczyłam
na patyczkach.

Marta

2. Oblicz sposobem Kuby.

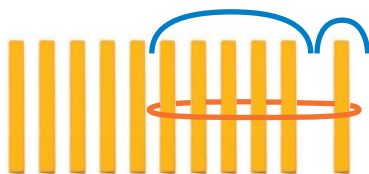
$$11 - 2 = \boxed{?}$$

$$11 - 3 = \boxed{?}$$

$$11 - 5 = \boxed{?}$$

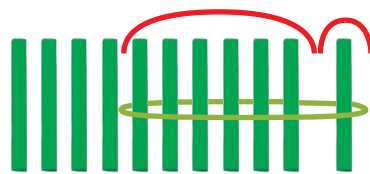
3. Oblicz sposobem Marty.

$$11 - 6 = \boxed{?}$$

$$11 - 1 - 5 = \boxed{?}$$

$$11 - 7 = \boxed{?}$$

$$11 - 1 - 6 = \boxed{?}$$

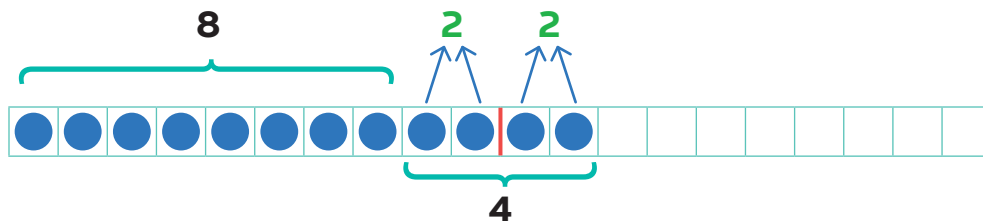
4. Oblicz dowolnym sposobem.

$$11 - 1 = \boxed{?}$$

$$11 - 8 = \boxed{?}$$

$$11 - 9 = \boxed{?}$$

1. Skorzystaj z liczydełka i oblicz według wzoru.

$$12 - 4 = 12 - 2 - 2 = 8$$

$12 - 9 = \boxed{?}$

$12 - 8 = \boxed{?}$

$12 - 7 = \boxed{?}$

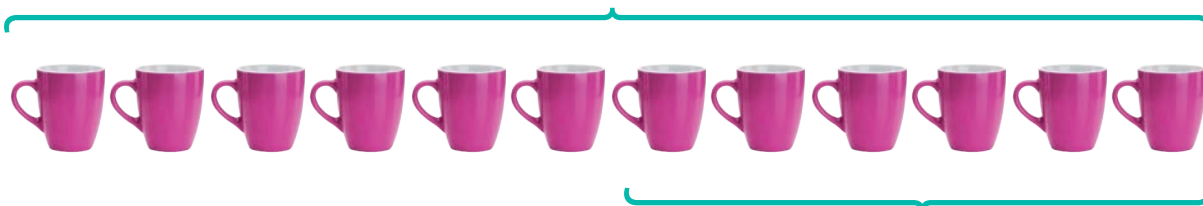
$12 - 6 = \boxed{?}$

$12 - 5 = \boxed{?}$

$12 - 3 = \boxed{?}$

2. W szafce kuchennej stało 12 kubków. Do śniadania tata wyjął z szafki 6 kubków. Ile kubków zostało w szafce?

było 12

zostało $\boxed{?}$

wyjął 6

Odpowiedź: W szafce zostało $\boxed{?}$ kubków.

3. W woreczku były koła, trójkąty i kwadraty. Razem było 12 figur. Marysia wyjęła 3 koła i 4 trójkąty. Obliczyła, że w woreczku zostało 8 kwadratów. Sprawdź, czy Marysia dobrze wykonała obliczenia.

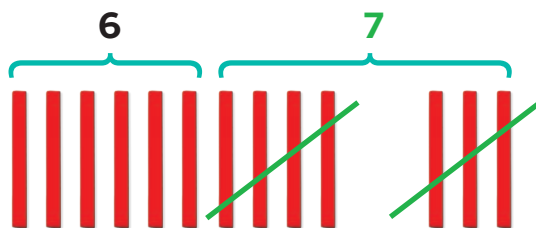
4. Jakie znaki powinny znaleźć się między działaniami zamiast znaków zapytania: $>$ czy $<$?

$12 - 7 \boxed{?} 12 - 5$

$12 - 8 \boxed{?} 11 - 8$

- Czy trzeba wykonywać obliczenia? Porozmawiajcie o tym w klasie.

1. Oblicz na patyczkach wyniki działań według wzoru.

$$13 - 7 = 13 - 3 - 4 = 6$$

$13 - 9 = \boxed{?}$

$13 - 8 = \boxed{?}$

$13 - 6 = \boxed{?}$

$13 - 5 = \boxed{?}$

$13 - 4 = \boxed{?}$

$13 - 3 = \boxed{?}$

2. Posłuchaj zadania lub przeczytaj je, jeśli potrafisz. Pokaż rozwiązanie na ilustracji.

Kaja miała 13 zł. Oddała koleżance 6 złotych.
Ile złotych zostało Kai?

Odpowiedź: Kai zostało $\boxed{?}$ zł.

3. Rozwiąż zadanie w zeszycie.

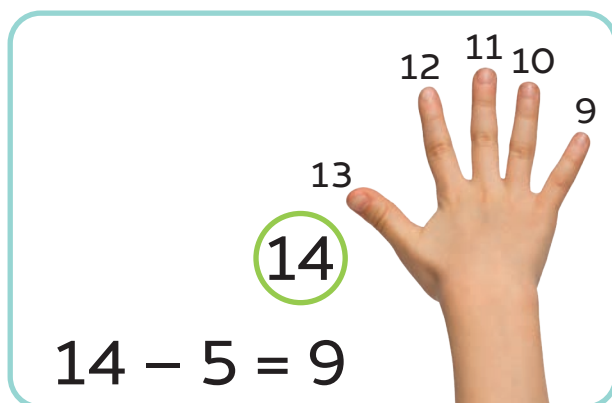
W klasie było 13 chłopców. Na przerwę z klasy wyszło 9 z nich. Ilu chłopców zostało w klasie?

- Wykonaj rysunek do zadania. Zamiast chłopców możesz narysować kółka.
- Zapisz właściwe działanie.
- Napisz odpowiedź.

4. Jakie liczby powinny znaleźć się w kółkach?

1. Wykonaj odejmowanie na palcach. Odliczaj od 14 kolejne liczby według wzoru.

14 – 9 = ? 14 – 8 = ? 14 – 7 = ?

2. Posłuchaj zadania lub przeczytaj je, jeśli potrafisz. Wskaż właściwy zestaw monet.

Ania ma 14 zł, a jej brat ma o 6 zł mniej niż Ania.
Ile złotych ma brat Ani?

Ania

A.

B.

C.

3. Buldog francuski waży 14 kg, a york (czytaj: jork) 3 kg. O ile kilogramów buldog jest cięższy od yorka?

buldog
francuski

14 kg

york

3 kg

1. Oblicz.

+	2	4	7	3	5	8
8	10	?	?	?	?	?

-	4	6	5	7	9	8
14	10	?	?	?	?	?

2. Wymień liczby o 6 mniejsze od podanych.

11

13

10

14

16

15

20

3. Przyjrzyj się, jak Kuba i Lila rozwiązyali zadanie o balonach.

Do dekoracji sali przygotowano balony.

Zawieszono już 4 czerwone balony i 6 żółtych.
Ile balonów zostało do zawieszenia?

Kuba

$$7 + 9 = ?$$

$$4 + 6 = ?$$

$$16 - 10 = ?$$

Lila

$$7 - 4 = ?$$

$$9 - 6 = ?$$

$$3 + 3 = ?$$

- Czyj sposób obliczenia jest dla ciebie łatwiejszy?

Dlaczego ludzie pracują?

Za pracę ludzie otrzymują pieniądze, które są im potrzebne na wydatki, takie jak jedzenie, ubranie, opłaty za mieszkanie.

Pani Kasia **prowadzi własną firmę**. Otrzymuje zapłatę za każdą wykonaną pracę. Co miesiąc może zarobić inną kwotę.

Pan Bartek miał wypadek i nie może pracować. Do czasu powrotu do zdrowia co miesiąc otrzyma pieniądze, ponieważ **jest na rencie**.

Pan Filip **jest zatrudniony na umowę o pracę**. Co miesiąc otrzymuje ustalone wynagrodzenie.

Pani Iwona straciła pracę. Teraz **jest bezrobotna**. Szuka pracy i nie zarabia pieniędzy. Otrzymuje zasiłek dla bezrobotnych.

Pan Jan już nie pracuje. **Jest na emeryturze**. Co miesiąc dostaje pieniądze ze swoich składek emerytalnych, które płacił, gdy pracował.

1. Porozmawiajcie w klasie o tym, dlaczego ludzie pracują. Czy zawsze pracują dla pieniędzy?
2. Która z osób opisana w tekście już nie pracuje albo nie może pracować?
3. Kto szuka pracy i dlaczego?
4. Kto aktualnie pracuje i za co otrzymuje pieniądze?

Powtarzamy z Noni

Czas na powtórkę! Odpowiedz na pytania.
Po każdej odpowiedzi zastanów się, czy pytanie było dla ciebie proste, średnio trudne czy trudne.
Możecie też zadawać sobie pytania w parach.

1. Jakie wyniki mają te działania? Oblicz w zeszycie dowolnym sposobem.

$9 + 5 = ?$

$8 + 7 = ?$

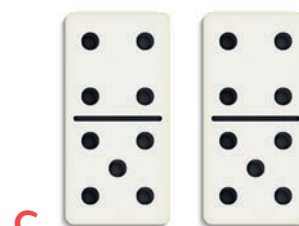
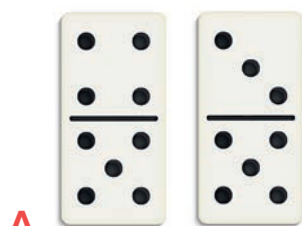
$6 + 5 = ?$

$8 + 4 = ?$

$6 + 9 = ?$

$7 + 7 = ?$

2. W którym zestawie kostek domina jest razem 18 oczek?

3. Jakie liczby są o 7 mniejsze od podanych liczb?

16

14

15

12

13

↓
?↓
?↓
?↓
?↓
?

4. Ile jest biedronek? Ile jest motyli? Ile jest razem owadów?

5. Które działania mają wynik 9?

$12 - 3$

$13 - 6$

$15 - 7$

$17 - 8$

$15 - 6$

$14 - 5$

$16 - 8$

$18 - 9$

6. Jakie znaki powinny znaleźć się w zapisach zamiast znaków zapytania: $<$, $>$ lub $=$?

$8 + 8 \text{ ? } 14$

$15 - 6 \text{ ? } 9$

$9 + 4 \text{ ? } 6 + 6$

$16 - 7 \text{ ? } 16 - 9$

$7 + 6 \text{ ? } 8 + 5$

$14 - 8 \text{ ? } 11 - 8$

7. Ile to jest dni?

2 dni i tydzień

2 tygodnie

tydzień i 5 dni

tydzień i 4 dni

tydzień i 6 dni

o 3 dni więcej niż tydzień

8. Jaką odpowiedź należy podać do zadania? Rozwiąż zadanie w zeszycie dowolnym sposobem.

Dominik ma 18 lat i jest starszy od Magdy o 9 lat.
Ile lat ma Magda?

Cukierku, ty łobuzie!

Na tych stronach znajdziecie propozycję książki, którą możecie wspólnie wybrać do omówienia w tym roku szkolnym jako lekturę.

Hej, Cukierek to ja! Ciągłe mam jakieś przygody.

METRYCZKA

Autor: **Waldemar Cichoń**

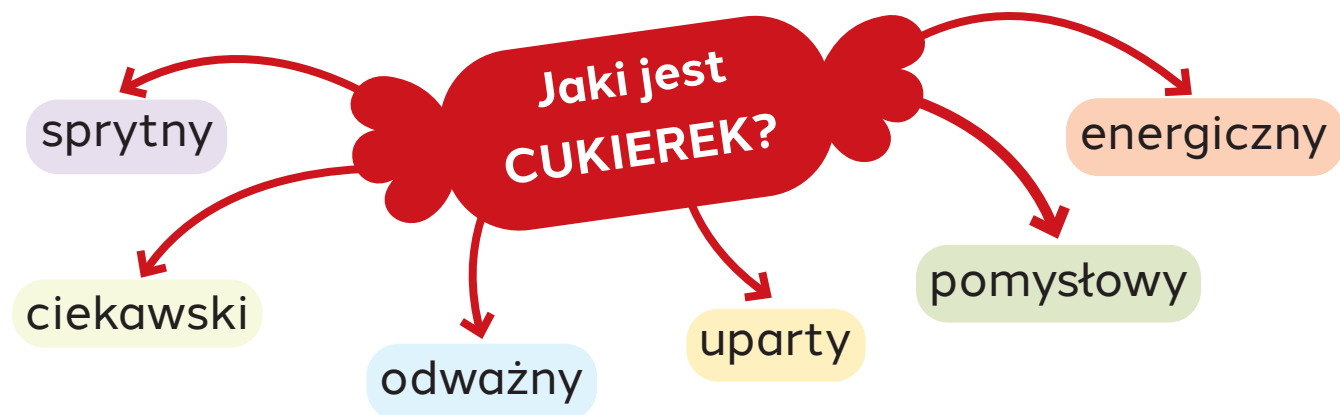
Tytuł: „**Cukierku, ty łobuzie!**”

Bohaterowie

Marcel Cukierek tata mama Maciek

Książka opowiada o przygodach kota Cukierka, który przez swoje ciągłe psoty sprawia, że jego opiekunowie nigdy się nie nudzą.

Co jeszcze wiemy o tym kocie?

- Ciągłe wymyśla jakieś psikusy.
- Jest czyściochem.
- Często leniuchuje przy kominku.
- Uwielbia tuńczyka, sardynki i łososia.

Pan kotek był chory

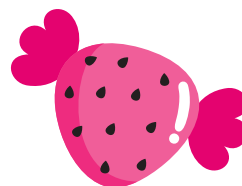
1. Na podstawie rozdziału „Pan kotek był chory” z lektury i historyjki obrazkowej opowiedz przygodę, która spotkała Cukierka.
2. Podzielcie się na grupy i spróbujcie przedstawić wybraną scenkę z lektury. Ile osób będzie potrzebnych do jej odegrania? Jakim rekwizytem możecie zastąpić kota?
3. Wymyśl niezwykły dzień z życia Cukierka. Opowiedz, co mogłoby się wydarzyć.

Quiz wiedzy o lekturze

1. W książce „Cukierku, ty łobuzie!” są

A.	bajki o smokach.
B.	opowiadania o przygodach kota.
C.	wiersze o zwierzętach w zoo.

2. Cukierek jest

A.	królikiem.
B.	papugą.
C.	kotem.

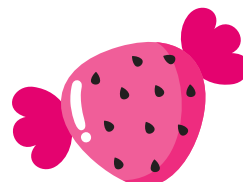
3. Właściciel Cukierka ma na imię

A.	Marcin.
B.	Marcel.
C.	Mariusz.

4. Cukierek jest nazywany Cukrzycą przez

A.	Marcela.
B.	tatę.
C.	mamę.

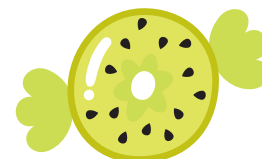
5. Gdy Cukierek jest obrażony

A.	skacze na żyrandol.
B.	chowa się pod łóżkiem.
C.	wchodzi pod komodę.

6. Cukierek boi się

A.	szczotki.
B.	piłeczki.
C.	sznurka.

Źródła ilustracji i fotografii

Okładka: (rys. na I stronie) Beata Nowak-Żurawska

Tekst główny:

Ilustracje: (piktogramy do kącików: *Gimnastka oka i języka*, *Tropiciele wiedzy*, *Tropiciele finansów*, *Muzyczne abecadło*, *Ulica Ciekawych Wyrazów* oraz piktogramy: *litera M*, *nutki*, *piórko*, *pędzelek i nutka*) Agencja ARIP; (piktogramy do kącików: *Listy od Hani i Henia*, *Poczytanki Noni*, *Czas na lekturę*, *Powtarzamy z Noni*, *Piórkiem dźwiękiem i pędzelkiem*) Joanna Plakiewicz; (piktogram do treści ortograficznych) Hanna Michalska-Baran; (rys. na rozkładówkach wprowadzających litery oraz postacie z imionami) Marcin Piwowarski; (rys. do kącika *Listy od Hani i Henia*) Beata Nowak-Żurawska; (rys. do kącika *Tropiciele wiedzy*) Natalia Tilszner-Mazurczyk; (rys. do kącika *Poczytanki*) Ewa Poklewska-Koziełto; s. 4 (dzieci w planetarium) Paulina Pociot; s. 5 (ufoludek) Anna Trzpil-Zagórska; s. 6 (ilustracja do *Wyliczanka*) Ewa Kozyra-Pawlak; s. 11 (planety) Anna Trzpil-Zagórska; s. 14 (astrolabium, historyjka o Mikołaju Koperniku) Daniel de Latour; s. 15 (projekt ufoludków) Marta Krzywicka; s. 18 (dzieci w przychodni) Ewelina Garbula; s. 20–21 (rys. do wiersza *Marcowa cebulka*) Masha Manun; s. 22–23 (rys. do wiersza *Żaba*) Klara Wicenty; s. 24 (szczepienie) Natalia Berlik; s. 26–27 (oczy, usta do artykułów spożywczych) Tomasz Leśniak; s. 30 (dzieci w zagrodzie) Paulina Pociot; s. 32 (dzieci siejące rzeżuchę i sadzące cebulę) Przemysław Surma; s. 38–39 (wiosna w przyrodzie) Marta Drapiewska; s. 40–41 (ilustracja do wiersza *Kulki i szkiełka*) Ewa Kozyra-Pawlak; s. 42 (dzieci badające wodę) Ewelina Garbula; s. 50–51 (noszenie wody w Afryce, mycie rąk, mycie zębów) Tomasz Kozłowski; s. 52–53 (rys. do baśni *Cudowna woda*) Marcin Franczak; s. 54 (dzieci w remizie strażackiej) Paulina Pociot; s. 60–61 (duży rys., wóz strażacki, żółw, żaba, żyrafa, pożar, żółty) Daniel de Latour; s. 62 (praca strażaka) Tomasz Leśniak; s. 66 (dziewczynka z psem) Mirosław Urbaniak; s. 68 (akcja elektrościece) Ewelina Garbula; s. 72–73 (duży rys., warzywa, kucharz, pieprz, marynarz, rzodkiewka, nietoperz) Daniel de Latour; s. 80 (dzieci przy stole) Paulina Pociot; s. 82 (struś) Paulina Sroczyńska, (jajko) Wojciech Jaruszewski; s. 84 (malowanie jajek) Tomasz Kozłowski; s. 86–87 (projekt baranek z twarogu) Marta Krzywicka; s. 88–89 (śmigus-dyngus) Tomasz Leśniak; s. 91 (trębacz, fleciści) Daniel de Latour; s. 104 (ludzie w kolejce) Przemysław Surma, (dzieci na krzesłach) Marta Drapiewska; s. 106 (wróbel, kos, kura, kaczką, kanarek, sikora) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 110 (serduszek, krokus, banan) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 111 (piłki zielone i czerwone) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 113 (żonkil) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 115 (kredki) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 116 (miód, sok) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 119 (kartony z sokami) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 130 (biedronki, motyle) Aleksandra Woldańska-Płocińska; s. 132–134 (rys. do lektury *Cukierku, ty łobuzie!*) Wojciech Stachyra

Fotografie:

WSiP: (laleczka Noni); s. 15 (ufoludek z ogórka, ufoludek z brokołu, ufoludek z fenku) B. Wojciechowski i J. Cukla; s. 33 (talerz, nasiona rzeżuchy, wata, podlanie waty, rozsypywanie nasion, wyrosnięta rzeżucha) Grażyna Bryk; s. 63 (radiowóz, ambulans) Grażyna Bryk; s. 69 (korzeń rzepy) Grażyna Bryk; s. 81 (jajka na wodę) Grażyna Bryk; s. 86 (baranek na talerzu) B. Wojciechowski i J. Cukla; s. 87 (baranki na łące, trawa z rukoli) B. Wojciechowski i J. Cukla; s. 90 (dzwonki chromatyczne) R. Piątkowski; s. 102, 106, 110, 123, 124, 126 (patyczki) Agata Bażyńska-Khan; s. 107 (pchełki) Grażyna Bryk; s. 108, 112, 122, 127 (dłonie) B. Wojciechowski i J. Cukla; s. 113, 114 (monety 2 zł, 5 zł) Małgorzata Kozioł; s. 114 (koraliki) Grażyna Bryk; s. 117 (monety 1 zł, 2 zł) Małgorzata Kozioł; s. 120 (monety 1 zł, 5 zł) Małgorzata Kozioł; s. 126, 127 (monety 1 zł, 2 zł, 5 zł) Małgorzata Kozioł

Piotr Ratajski/overline/WSiP: s. 124 (Kuba, Marta); s. 128 (Kuba)

Corbis/VCG/Getty Images: s. 85 (dziewczynki malujące jajka) Ada Summer

iStockphoto/Getty Images: s. 33 (kanapka z rzeżuchą) svehlik

iStock/Getty Images Plus: s. 36 (jagnię) GlobalIP

PAP: s. 63 (wóz strażacki) Jacek Bednarczyk

NASA: s. 7 (Księżyc); s. 12 (stacja kosmiczna, prom kosmiczny Atlantis, astronauta Neil Armstrong na Księżycu); s. 13 (astronauta Buzz Aldrin na Księżycu)

PhotoDisc: s. 91 (trąbka, flet poprzeczny)

PhotoDisc/FPM: s. 7 (kometa Halleya) StockTrek

REPORTER/East News: s. 16 (Sławosław Uznański-Wiśniewski) Michał Janek

Shutterstock.com: s. 5, 19, 31, 43, 55, 81, 116 (tarcza ze strzałą – rys.) AsiaParveen; s. 5 (pojazd ufo) YG Studio, (księżyc) AvDe, (rakieta) copyright Christos Georgiou www.christosgeorgiou.com, (astronauta) Pike-28, (Ziemia) Harvepino; s. 6 (kamienie i kometa z tkanin) Four-leaf; s. 7 (dziewczynka) New Africa, (przestrzeń kosmiczna) Jurik Peter, (Słońce) Triff, (galaktyka) Vadim Sadovskii; s. 8 (śruba) dgcampillo; s. 9 (siostry) SergiyN; s. 11 (planety – rys.) Anastasiia Kucherenko; s. 12 (astronauta na kablu z rakieta) eddtoro, (przestrzeń kosmiczna) martin_stuard; s. 16 (kapsuła Dragon) Paopano; s. 17 (planetarium) Alvaro Pantoja, (ufoludek) James Thew, (teleskop) Dja65, (galaktyka) kanate, (satelita na orbicie) Neo Edmund; s. 19 (ikonki pogody) kotoffe, (grupa dzieci) Kiselev Andrey Valerevich, (pediatra) Sergey Nivens, (dziewczynka z chusteczką) Mabuka/Shutterstock, (imbir) Photoongraphy, (maliny) Paula Cobleigh, (herbata z miętą i limonką) Africa Studio; s. 21 (cebula – rys.) Inna Kharlamova; s. 24 (pedaitra) PeopleImages; s. 25 (laryngolog) YAKOBCHUK VIACHESLAV, (okulista) Africa Studio, (stomatolog) Satyrenko, (dermatolog) Andrey_Popov; s. 26 (worek z płatkami owsianymi) Christopher Elwell, (bułka z ziarnami) Garsya, (jajko) Volodymyr Krasyuk, (miska z kaszą gryczaną) Lairt Keiows, (ser) Edyta Pawłowska, (brokuł) wildlywise, (obrus) Jiri Hera; s. 27 (marchewka) HomeStudio, (truskawki) Suto Norbert Zsolt, (pomidor) Vitaly Korovin, (jabłko) Yasonya, (banan) kuppa, (pączek) matin, (frytki) Joao Virissimo, (hamburger) Valentyn Volkov, (butelka z colą) TigerForce, (babeczka) Ruth Black; s. 31 (rośliny w skrzynce) Mariana Serdynska, (ptak) photomaster, (żrebak) Svetlana Mihailova,

(owca i jagnięta) Eric Isselee, (kura) Valentina_S, (pisklę) RamonaS, (trawa) Shawn Hempel, (krokusy) Alesikka; s. 33 (talerz poziomo) MRS.Siwaporn, (talerz pionowo po rzeżuchą) Suradech Prapairat; s. 34 (żrebak) Svetlana Mihailova; s. 35 (ziarna) Madlen; s. 36 (świnia i prosię, owca) Eric Isselee, (kura i pisklę) Richard Peterson, (kaczka) photomaster, (kaczą) Tsekhmister, (klacz i żrebię, krowa i cielę) Eric Isselee, (dziewczynka na koniu) davide bonaldo; s. 37 (latawiec) Dzm1try, (indyk – cień) velekez, (żrebak – cień) Svetlana Mihailova, (krowa – cień) Nerthuz, (owca – cień) Eric Isselee, (kogut – cień) tristan tan; s. 39 (krokus) Lukas Gojda, (przebiśnieg) Evgeniy Goncharov photo, (zawilec) KajaHiis, (nornik) Rudmer Zwerver, (mrówka) PixelSquid3d; s. 43 (dziewczyna) pikselstock, (kran) Ksander, (pies) Eric Isselee, (roślina) Tatiana Popova, (znak zapytania) Pineapple studio, (ćma) Svyatoslav A. Knyazev, (woda) robert_s, (kropla wody) ifong, (kamień) Mrs_ya, (gałązka wierzby) Madlen, (dzban) Banana Republic images; s. 44 (dziewczynka pijąca wodę) Goodluz, (Ziemia) heromen30; s. 45 (spekana ziemia) bunpot, (jeleń) Kevin McKeever, (motyl) KobchaiMa; s. 47 (ręce – rys.) Hunter Leader, (ślady – rys.) Long Sleeves Studio, (mówienie – rys.) Ainul muttaqin; s. 48 (ćma) Melinda Fawver; s. 49 (ciasto) Rafa Irusta; s. 51 (planeta Ziemia) Anton Balazh; s. 55 (przestraszona dziewczynka) Mike Degtearlov, (pożar) Kniumina Studios, (strażacy w akcji) Stanisław Tokarski, (tama wodna) Lars Ove Jonsson, (ikonka chmura) Yesaulov Vadym, (ręka z telefonem) Georgejmcittle; s. 58 (żaba) Multishooter; s. 63 (telefon z numerem 112) Aleksandra Gigowska; s. 64 (smartfon) Vitya_M, (załany Gdańsk) Baby-Spider; s. 65 (powódź, akcja ratownicza w czasie powodzi) Dziurek; s. 67 (młyn) Fedor Selivanov, (latawiec) Eliks, (wiatraki) Terrance Emerson, (jacht) Nikita Rogul, (tornado) Stanisław Tokarski; s. 69 (drzewo) Jan Martin Will, (pojemnik po jogurcie) photka, (pojemnik na plastik) Matee Nuserm, (dzbanek) kuzina, (rzodkiewki) Nattika, (znak recyklingu) Arcady, (żarówka – ikonka) Yuliia1996; s. 70 (rzeka) Curioso.Photography; s. 74 (żółędzie i liście dębu) marilyn barbone, (dąb europejski) Smit, (gałązka sosny) de2marco, (sosna zwyczajna) psamtk, (liść kasztanowca) Anastasiya Smirnova, (kasztan) valzan, (kasztanowiec europejski) PRESNIAKOV OLEKSANDR, (trawa) Zoom Team; s. 75 (witka wierzbową) Acter, (wierzba) Pablo Scapinachis, (gałązka świerku) SeDmi, (świerk pospolity) prism68, (gałązka brzozy) Madlen, (brzoza) Pablo Scapinachis; s. 76 (dzbanek) Anton Starikov; s. 78 (pojemniki do segregacji) Matee Nuserm, (pudełko) Ilja Generalov, (torebka foliowa) Nastelbo, (stoik) Pavel Aleks, (szklana zielona butelka) donatas1205, (szklana butelka po mleku, soku) AlenKadr, (szklane opakowanie po lekach) New Africa, (pojemnik po jogurcie, resztki warzyw, skorupki jajka, skórka po bananie, wytłoczek) photka, (kości) Garsya, (stara piłka) Yana Vasileva, (zepsuty parasol) Oleksandr Lytvynenko, (zbity talerz) Pixel-Shot, (zgnieciony papier) Aggie 11, (papierowa kulka) Billion Photos, (zepsuty pomidor) EugenePut, (złamany ołówek) Olga Kovalenko; s. 79 (strzałki) kanate; s. 81 (trawa) PRANEE JIRAKITDACHAKUN, (koszyczek z pisankami) Svitlana-ua, (rzeżucha) Fotyma, (zajaczek z papieru) phBodrova, (pisanki) leungchopan, (kurczaczki) RamonaS, (woda) CK Foto, (jajko strusia) Fedor Kozyr, (jajko w ciapki) domnitsky, (jajko indyka) Egor Rodynchenko, (duże jajko) Cucumber; s. 82 (koliberek hawajski) Al'fred; s. 85 (malowanie farbami) Liv friis-larsen, (oklejone jajko) Atelier Miriam, (malowanie woskiem) sebikus, (farbowanie jajek) Hallgerd, (malowanie woskiem) sebikus, (farbowanie jajek) Hallgerd, (pisklę) Steshkin Yevgeniy; s. 86 (chleb) urfin, (twarożek) Magone, (ogórek) foodonwhite, (rzodkiewki) Nattika, (papryka) violetkaipa; s. 91 (flet prosty) Birgit Reitz-Hofmann; s. 105 (Ada i Kuba) Syda Productions; s. 107 (sikora) Anton Gvozdkov, (sikorka w locie) Opalev Vyacheslav, (szyszki świerkowe) Voronin76/Shutterstoc, (szyszki sosnowe) slavapolo; s. 111 (Tomek) michaeljung; s. 113 (Julka) Roman Samborskyi, (muffinki) IDEA ROUTE; s. 114 (Staś) ViDi Studio; s. 115 (tulipany) AlenKadr, (dziewczynka) Africa Studio; s. 116 (butla z wodą) Shell114, (sok pomidorowy) Evgeny Karandaev, (olej) bergamont, (butelka wody) givaga, (naczynia) Vector Tradition; s. 117 (zakupy przez internet) Rawpixel.com, (Ola) Maryna Kulchytska, (sok) posteriori, (zakupy w sklepie) Iryna Inshyna; s. 119 (jabłko) Nattika, (gruszka) Maks Narodenko; s. 120 (parasole) Dmitry Zimin; s. 121, 130 (kości domina) MIKHAIL GRACHIKOV; s. 121 (pionek) ryby; s. 122 (Igor) irin-k, (Marcel) New Africa; s. 123 (bagażnik) MaraZe, (chleb) Ruslan Ivantsov; s. 125 (kubki) area381; s. 127 (bulldog francuski) ingret, (york) Vicente Barcelo Varon; s. 128 (balony) exopixel, (Lila) iodrakon; s. 129 (pan Filip) Rido, (pani Kasia) wavebreakmedia, (pani Iwona) Dragon Images, (pan Bartek) Elnur, (pan Jan) DoublePHOTO studio; s. 135 (cukierki – rys.) Okuneva

Reprodukcje: s. 14 (Jan Matejko, *Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem*, olej, 1873, Collegium Novum Uniwersytet Jagielloński); s. 92 (Henryk Weyssenhoff *Wiosna*, Peter Paul Rubens *Taniec chłopów*, Cornelius van Leemputten *Pasterz i jego pies*); s. 113, 114 (banknot 10 zł)

Do edycji ilustracji wykorzystano narzędzia wspierane przez sztuczną inteligencję

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne oświadczają, że podjęły starania mające na celu dotarcie do właścicieli i dysponentów praw autorskich wszystkich zamieszczonych utworów. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, przytaczając w celach dydaktycznych utwory lub fragmenty, postępują zgodnie z art. 27¹⁾ ustawy o prawie autorskim. Jednocześnie Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne oświadczają, że są jedynym podmiotem właściwym do kontaktu autorów tych utworów lub innych podmiotów uprawnionych w wypadkach, w których twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia

**Autorki: Agnieszka Burdzińska, Jolanta Dymarska, Marzena Kołaczyńska;
Jadwiga Hanisz, Bożena Drzycimska (edukacja matematyczna)**

Współpraca autorska: **Agnieszka Banasiak, Agnieszka Kamińska, Rafał Kamiński, Beata Nadarzyńska** (treści zintegrowane); **Aldona Danielewicz-Malinowska** (treści muzyczne); **Roksana Jędrzejewska-Wróbel** (*Listy od Hani i Henia*); **Anna Królik** (*Tropieciele wiedzy, Warto ich znać!*); **Bożena Drzycimska** (*Wyzwanie tygodnia, Wyzwanie matematyczne, Tropieciele wiedzy – Tajemnice ptasich jaj, Powtarzamy z Noni*); **Magdalena Marekwia** (*Tropieciele finansów*); **Katarzyna Nowacka** (*Czas na lekturę*); **Zofia Stanecka** (*Poczytanki*)

Prototyp podręcznika, **nieprzeznaczony do sprzedaży**, zgodny z projektem Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 21 stycznia 2026 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Wydawca dopuszcza możliwość wprowadzenia zmian mających na celu dostosowanie prototypu podręcznika do ostatecznego kształtu rozporządzenia po jego ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw.

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne
Warszawa 2026

Wydanie I

ISBN 978-83-02-23557-3 – podręcznik w wersji elektronicznej (e-prototyp)

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne: **Bożena Drzycimska** (redaktor)
Konsultacje merytoryczne: **Magdalena Marekwia**
Redakcja techniczna: **Małgorzata Chmielewska**
Projekt I strony okładki: **Katarzyna Doszła, Joanna Plakiewicz**
Projekt graficzny: **Arip, Joanna Plakiewicz, Hanna Michalska-Baran**
Opracowanie graficzne: **Joanna Plakiewicz, Hanna Michalska-Baran, Ewa Kozłowska**
Fotoedycja: **Joanna Bańka**
Skład i łamanie: **Shift_ENTER**

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne Spółka Akcyjna
00-807 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 96
KRS: 0000595068
Infolinia: 801 220 555
www.wsip.pl

DRUŻYNA Tropicieli

Cykl odpowiada w pełni na aktualne potrzeby uczniów i nauczycieli. Jest oparty na sprawdzonych rozwiązaniach, kompleksowy i unowocześniony graficznie. Wspiera różne potrzeby edukacyjne, ułatwiając indywidualizację nauczania i budując zaangażowanie całej klasy.

Pobierz folder
DRUŻYNA TROPICIELI

MATERIAŁY DLA UCZNIA

CZ. 1-5
PODRĘCZNIKI

CZ. 1-5
KARTY ĆWICZEŃ

CZ. 1-5
KARTY
MATEMATYCZNE

ZESZYT
KALIGRAFICZNY

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

CZ. 1-5
PORADNIK
NAUCZYCIELA

MUZYCZNY
NIEZBĘDNIK (CD)

Wszystkie elementy precyzyjnie się uzupełniają i realizują założenia podstawy programowej:

- zadbałszy o **pełną integrację** treści i przenikanie się tematów z różnych dziedzin wiedzy,
- wprowadziliśmy **doświadczenia edukacyjne** i oznaczenia obowiązkowych modułów,
- uwzględniliśmy w koncepcji cyklu **kompetencje** i **wartości** wynikające z **Profilu Absolwenta** i **Absolwentki**.

Platforma edukacyjna, na której znajdują się m.in. Generator Nauczyciela, diagnozy na początek, półrocze i koniec roku szkolnego, generator dyplomów, E-booki, Multibooki oraz bogata baza materiałów w Klubie Nauczyciela, w tym także dla uczniów z SPE.

Multibook

Multibook – więcej niż podręcznik

- bogaty wybór aplikacji
- ćwiczenia interaktywne i gry
- filmy i animacje
- galerie zdjęć
- pismo kaligraficzne
- liniatura, kratownica i pięciolinia
- wersja online i offline

Sprawdź nowości

wsip.pl
sklep.wsip.pl
infolinia: 801 220 555

